

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 15 de Enero (januarja) 1938

Núm. (Štev.) 54

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Ljubljana, decembra 1937. — Stoletni sen slovenskih prosvetljencev se je uresničil: 11. decembra se je v Ljubljani ustanovila "Akademija znanosti in umetnosti", ki ima biti najvišje žarišče slovenske kulture in najvišje razsodišče v vseh naših kulturnih problemih. Ustanovitev slovenske akademije znanosti in umetnosti je nov dokaz, da so tudi nam Slovencem v naši svobodni narodni državi Jugoslaviji dani največji pogoji za čim lepši kulturni razmah, kakor so nam dani tudi za gospodarsko in socialno napredovanje.

Ustanovni občni zbor se je vršil v ljubljanskem Narodnem domu, tiho in skromno, kakor se za resno delo spodobi. Udeležili so se ga vsi pravi člani ki jih je sedem, kakor to določajo pravila, in sicer za prvi razred štiri (gg. univ. prof. Aleš Ušeničnik, Rajko Nahtigal, Fran Kidrič in Milko Kos), za ostale tri razrede pa po en član-organizator (gg. univ. prof. Gregor Krek in Rihard Zupančič ter pesnik Oton Župančič). — Na čelu akademije ostane začasno, do izvolitve novih članov in do volitve prvega predsednika, kot stalni predsednik g. Aleš Ušeničnik.

Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani ima štiri razrede, ki obsegajo znanosti in umetnosti v tem- le redu; prvi razred filozofijo, filologijo in zgodovino; drugi razred pravne, sociološke, gospodarske vede; tretji razred matematične, tehnične, prirodoslovne in medicinske znanosti; četrti razred je umetniški (leposlovje, glasba, slikarstvo, likovna umetnost, arhitektura). Člani akademije so ali redni (največ jih mora biti 30), ali dopisni (največ 60), ali pa častni. Za izvolitev je potrebna najstrožja znanstvena ali umetniška presoja, ki mora izkazati samostojnost ustvarjanja. Delo akademije se publicira v posebnih izdanih, kjer so sorodne stroke združene pod skupnimi in enotnimi naslovi. Akademiji načeluje predsednik, ki ga namestuje glavni sekretar; oba sta izvoljena za dobo treh let; posamezne razrede pa vodijo razredni sekretarji, ki se volijo vsako leto. Ti funkcionarji skupaj tvorijo predsedstvo akademije. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se vrši svečan javen zbor akademije s poročilom o delovanju akademije v preteklem letu, s sprejemom novih članov in s predavanjem o novih aktualnih znanstvenih (umetniških) problemih.

Že skoraj pred desetimi leti je vsa naša javnost pozdravila akcijo za akademijo znanosti in umetnosti ter za Narodno galerijo. Narodna galerija, za katero je bilo treba mnogo pozhrtvalnega dela in dosti sredstev, že dalj časa dostojno in častno kaže, kaj so naši umetniki tvorili lepega ustvarili. Akademija znanosti in umetnosti hoče zdaj združiti v osrednjo organizacijo s trdnim delovnim načrtom posamezna že doslej delujoča stroga znanstvena društva, da tako v skupnem delu zbere vsa naša raztresena znanstvena prizadevanja in da se more lotiti velikih znanstvenih nalag, ki jih more samo s kolektivnim delom pri- četi in zvršiti. Njena skrb bo, da

Trgovinski odnosi med Jugoslavijo in Argentino

IZJAVE MINISTRA G. DR. IZIDORA CANKARJA TUKAJŠNJEMU LISTU "EL CRONISTA COMERCIAL" — POLOŽAJ V DOMOVINI — POTREBA DOBRE TRGOVINSKE POGODBE — VPRAŠANJE PRISELJEVANJA IZ JUGOSLAVIJE V ARGENTINO

Tukajšnji ugledni gospodarski list "El Cronista Comercial", ki izhaja že trideset let in prihaja v vsako trgovsko hišo in vsakemu trgovcu v roke, je v svoji številki od 5. t. m. objavil razgovor, ki ga je imel naš poslanik v Buenos Airesu, g. dr. Izidor Cankar, z njegovim urednikom brž po svojem povratku iz Evrope.

Ker je v izjavah g. dr. Cankarja marsikaj tudi za nas zanimivo, objavljamo glavne odstavke iz dolgega članka, ki ga je priobčil omenjeni dnevnik.

"Radi bi od Vas, kot diplomata, izvedeli", je dejal zastopnik lista, "kako gledate na položaj v svoji državi, s posebnim ozirom na gospodarsko stran."

"Vračam se," je odgovoril g. poslanik, "zelo zadovoljen z gospodarsko situacijo v domovini. Posrečilo se nam je v Jugoslaviji preboleti težko krizo, ki je pritiskala na ves svet, in ne čutimo preveč njenih posledic. Danes, ko lahko s ponosom

časno reprezentira našo znanost in umetnost tudi v mednarodni kulturni tekmi in da s tem dviga čast države.

Sedem prvih slovenskih akademikov, sedem prvih slovenskih "nesmrtnikov", predstavlja začasno samo sedem strok — filozofijo, filologijo, (jezikovno in literarno) zgodovino, pravo, prirodne vede in umetnost —, in predstavnik vsake izmed njih naj organizira svoj razred, v katerem bodo zbrani najvidnejši in največji predstavniki dotičnih ved. To je izbor izbrancev, cvet slovenskih kulturnih delavcev, ki imajo sankeijo predstavljati našo znanost in urediti akademijo kot enakovredno in resnično predstavništvo našega kulturnega prizadevanja ob strani in v tekmi z drugimi znanstvenimi akademijami. To sta dve nalogi naše akademije. Posledica bo gotovo preuredba marsikakega današnjega znanstvenega društva, ki bo zdaj ob ustanovitvi centrale izgubilo svoj namen in bo preurejeno prešlo v nov delokrog. Na drugi strani pa bo naše znanstveno delo dobilo trdno domačo in mednarodno podlago ter bo moglo vse skrbeti za znanstven naraščaj, ki je nam tako potreben, in ki zdaj ni imel kje priobčevati svojih dognanj.

V vsem tem pomeni ustanovitev nove dobo v slovenskem kulturnem življenju, njen vrh in cilj, ki je bedel stoletja v naši zavesti, nov razmah tvornih sil, in zato trden, nepremakljiv temelj in poročstvo za notranjo duhovno in kulturno rast. In s tem, ko bo rastla kulturna moč slovenskega naroda, bo rasel tudi ponos, da taka mogočna stavba kulturnega dela stoji na jugoslovanskih tleh kot najvišji kulturni vrh in narodni branik na skrajnem zapadu. Notranja okrepitev enega dela države pomeni bogastvo celote!

rečemo, da v naši državi ni več vprašanja brezposelnosti, kajti, kdor hoče delati, najde zaposlitev, priznavamo, da so nam ure težkih preizkušenj pustile koristne nauke, kar se vodstva narodnega gospodarstva tiče. O sedanjem položaju smem reči, da je razmeroma dober; opaža se, kako denar bolj teče in to je že dober znak tudi za bodočnost."

"Kaj mislite o gospodarskih odnosih med obema državama, Argentino in Jugoslavijo?"

"Z zadostjenjem opazam," je odgovoril g. minister, "da se gospodarski odnosi med Argentino in našo državo stalno večajo. Statistični podatki nam nazorno govore o tem in nam pričajo, da sta tako uvoz kakor izvoz narasla za sto od sto."

"Kakšne argentinške predmete kupuje Jugoslavija najbolj?"

"Največ se doslej izvažajo iz Argentine v Jugoslavijo laneno seme, kože in quebracho, a tudi drugi predmeti v manjših količinah. Na drugi strani pa kupuje Argentina pri nas les, cement, gobe, ki so zelo dobre kakovosti, in razne druge proizvode zemlje. Mislim, da postaja vedno bolj potrebna dobra trgovinska pogodba med obema državama — kakršne Argentina že ima z drugimi evropskimi državami — kjer bi se pravično vpoštevale osnovne karakteristike proizvodnje in porabe ter bi se ustvarila skladnost interesov, kar bi bilo od velike koristi za obe državi. V pogodbi bi se moralo rešiti — spoštujoč seveda utemeljene pravice Argentine, da brani svo-

jo valuto — vprašanje deviznega prometa ter bi si morali obe državi medsebojno zagotoviti vse one olajšave, ki morejo pospeševati nadaljnji razvoj že obstoječih prisrčnih odnosov."

G. minister je novinarju obrazložil, kako si najrazličnejši argentinski predmeti utirajo pot v Jugoslavijo in obratno; tako je na pr. mogoče najti sedaj celo v malih prodajalnah jestvin v Beogradu tu tako zelo priljubljeno "yerbo" matej.

Na vprašanje, kaj misli o možnosti priseljevanja naših ljudi v Argentino, je naš poslanik odgovoril, da v Jugoslaviji sicer ni problema preobljudenosti, vendar pa je izseljevanje pojav, ki ga poznajo tudi nepreobljudene države in torej tudi Jugoslavija. Argentina rabi delavne in zdrave ljudi, ki so pripravljeni obdelovati njeno bogato, rodovitno zemljo; in Jugoslavija ima takih dobrih in zdravih ljudi, ki žele v tuji poskusiti svojo srečo, mnogo. Potrebno bi bilo le, da bi se obe vladi sporazumeli v tem pogledu. Jugoslovanska vlada bi prevzela odgovornost za to, da bodo priseljenci imeli vse one fizične in moralne lastnosti, ki so potrebne za civilizacijo in delo, argentinska vlada pa bi se morala obvezati, da bo priseljencem nudila potrebne pogoje za uspeh njihovega dela.

G. dr. Cankar je še govoril o splošnem položaju v Evropi ter ponovil še prej izraženo mnenje, da ni tako napet, kakor ga večkrat slikajo.

Uspehi vladnih pri Teruelu

ŠPANSKE VLADNE ČETE SO SE UTRDILE V TERUELU TER V VEČ BITKAH PORAZILE REVOLUCIONARCE — VLADNO OFENZIVO Z USPEHOM VODI GENERAL ROJO, KI PRIPRAVLJA SE-DAJ NAPAD NA HUESCO

Napori revolucionarcev, da bi spet prodrli do Teruela, o katerega strateški važnosti smo že parkrat pisali, so se popolnoma izjalovili. Republikanci so v mestu neutralizirali vsak odpor in napredujejo sedaj proti jugozapadu. Operacije pri Teruelu pomenijo prvi resen poraz generala Franca, odkar se je začela vojna v Španiji. Zasedbo Teruela so republikanci skrajšali zvezo med Aragonijo in Madridom za 130 kilometrov.

Vladni general Rojo, ki vodi sedanjo ofenzivo, pripravlja napad na Huesco, ki jo deloma že obkrožajo republikanske čete, in če se mu posreči zavzeti tudi to mesto, bo potem napadel Jaco. Franco je poslal v Huesco velika ojačenja, ker pač predvideva tak napad. Sneg, mraz in nevihte močno ovirajo vojne operacije.

Obenem s tem prvim pomembnim uspehom vladnih, se je v barcelonskem kabinetu pojavil oster spor med ministrom vseh vojnihih sil Prietom in komunističnimi člani vlade. Negrinu, ministrskemu predsedniku

se je le s težavo posrečilo preprečiti krizo, vendar pa že sedaj z gotovostjo napovedujejo, da bodo komunisti zleteli iz vlade, ko se konča ofenziva v Aragoniji. Spor je nastal, ko je Prieto predložil vladi dekret, ki je določal, da se imajo ustreliti nekateri komunistični vodje, ki so namenoma pustili, da so se revolucionarji spet polastili nekaterih važnih postojank pri Mueli de Teruel; tako jih je vsaj Prieto dolžil.

Po vesteh iz poučenih krogov bodo komunistični člani vlade morali zapustiti kabinet tudi zaradi zadržanja Anglije in Francije, ki prigorvarjata Negrinu v tem smislu.

Revolucionarji, ki jih je poraz pri Teruelu neprijetno presenetil, razlagajo svojim pristašem, da je zasedba mesta po vladnih le začasna in da bodo kmalu spet gospodarji položaja.

To pa pripada seveda bodočnosti in bomo pač videli, kako se bo položaj razvijal. Vsekakor je mnogo izglelov, da je fašizem v Španiji na umiku.

Zasedanje vrhovnega sovjetskega sveta

V Moskvi je začel zasedati vrhovni sovjetski svet, katerega člani so bili izvoljeni pri nedavnih volitvah, ki so bile prve tajne volitve, odkar je v Rusiji sovjetski režim. Na volilna mesta je svet izvolil Stalinove kandidate, njegove zaupnike. Razni govorniki so na otvoritveni seji trdili, da je Rusija edina država, ki ima demokratsko ustavo; da v njej človek ne izrablja človeka; da je edina država, ki res hoče mir, a da bo vstala kakor en sam mož, če bi jo kakšna tuja vlast hotela napasti.

Skoro ob istem času je imel poljski parlament v Varšavi sejo in je ukrajinski poslanec Mudri govoril o razmerah v Sovjetski uniji ter trdil, da se tam "vsi problemi rešujejo s streljanjem".

Italija hoče povečati svojo moč na morju

V petek je rimska vlada sporočila v svet, da bo povečala vojno silo na morju: zgradila bo dve veliki oklopniči po 35.000 ton vsako, izmed katerih bodo eno zgradili v Genovi in drugo v Trstu; nadalje 12 križark in večje število podmornikov.

Ta vest, ki je prišla nepričakovano, je vzbudila razumljivo pozornost v Parizu in Londonu, kjer so takoj začeli govoriti, da bosta Anglija in Francija odgovorili na ta italijanski načrt z novimi gradnjami vojnihih ladij, kar bo spet vzpostavilo ravnovesje.

Konferenca v Budimpešti

Pretekle dni so v Budimpešti zborovali zastopniki Italije, Madžarske in Avstrije, podpisane rimske pogodbe. V zvezi s to konferenco so se širile vesti da bosta Avstrija in Madžarska izstopili iz Zveze narodov ter je Italija najbrž res delala na to, vendar pa brez uspeha. Madžarska in Avstrija pač nista odvisni samo od Rima, marveč se morata ozirati tudi na ono, kar pravijo v Parizu, Londonu in še kje drugje. Sklenili pa sta priznati vlado generala Franca, da vsaj deloma zadovoljita svoje rimske prijatelje, kar seveda ne bo mnogo koristilo španskim fašistom.

—Jugoslavija je izgnala iz Maribora in okolice kakšnih 30 Avstrijcev v odgovor na ukrep dunajske vlade, ki je odpovedala gostoljubnost kakšnim 300 jugoslovanskim državljanom, ki so živeli v Avstriji.

—Velika zaloga municija je zletela v zrak v Madridu. Eksplozija je bila tako huda, da je porušila osem "manzan", ter je mnogo ljudi izgubilo življenje. Listi niso smeli priobčiti podrobnosti o tej nesreči. Ubitih je bilo baje 700 ljudi.

—Bivši monarhistični minister Španije Juan de la Cierva Pañafiel, ki je svoj čas imel veliko vlogo v španski politiki, je umrl v torek v Madridu. Po padcu monarhije ni hotel slediti drugim somišljenikom v tujino, ker je bil prepričan, da se bo kralj vrnil. Revolucija ga je zatekla v Madridu, odkoder ga vladni niso več pustili: tja ga je prišla poiskati tudi smrt.

Argentinske vesti

Pretrsljiva letalska nesreča

VOJAŠKO LETALO, V KATEREM SO SE VRAČALI NEKATERI ČLANI SPREMSTVA DRŽAVNEGA PREDSEDNIKA PO SLAVNOSTNI POLOŽITVI TEMELJNIH STEBROV ZA MEDNARODNI MOST MED BRAZILJO IN ARGENTINO, JE PRI ITACUMBUJU PADLO, SE RAZBILO IN ZGORELO — VSEH DEVET POTNIKOV, MED NJIMI VISOKI VOJAŠKI DOSTOJANSTVENIKI IN EDEN IZMED SINOV GENERALA JUSTA, MRTVIH

Kakor smo javili v zadnji številki, se je v nedeljo zjutraj odpeljal general Justo v Paso de los Libres nato v Uruguayano, da skupno s predsednikom braziljske republike, dr. Getulio Vargasom pri sodelovanju slavnostni položitvi temeljnih stebrov za mednarodni most, ki bo vezal obe imenovani mesti in s tem obenem Argentino in Brazilijo. Predsedniško letalo in druga, ki so ga spremljala, so srečno prispela v Paso de los Libres, kjer je ljudstvo navdušeno pozdravilo najvišjega predstavnika države. Navdušenje je bilo veliko in nihče ni slutil, da se bo v kratkem moralo spremeniti v veliko žalost, ki bo za jela vso republiko in naša najgloblji odmev v vsem svetu.

Po končanih slovesnostih so se letala spet dvignila v smeri proti Buenos Airesu. Še istega dne, ob 8. zvečer, je predsedniško letalo že pristalo na letališču El Palomar in za njim so v kratkih presledkih prihajali še drugi aeroplani. Le letalo "Lockheed" ni prispelo in tudi nobene vesti ni bilo o njem; letalo je bilo krenilo proti Buenos Airesu pod vodstvom polkovnika Bergaminija in z njim so se bili odpeljali še polkovnik Abraham Schweizer, polkovnik Antonio Berardo, polkovnik Horacio Posadas, major Victor Vergani, nadporočnik Juan Oreschek (ki je po vsej priliki potomec kakšnega slovenskega priseljence, Orešnika, ter je bil pomožni tajnik ministra mornarice), Eduardo Justo, sin predsednika republike, na rednik radiotelegrafist Rosa Le Castillo in narednik mehanik Victorio Angel Leveratto. Zaman so dej časa čakali na letalo in pozno se je predsednik Justo, v težki predslutnji odpeljal na svoj dom.

Tekom noči je prišla prva vest, da je argentinsko letalo padlo v okraju Artigas, v Uruguayu, ter da leži polomljeno na zemljišču, ki ga

je poplavljal potok Itacumbú. Prihajale so še druge vesti in govorile o ranjenih, toda šele tekom popoldneve naslednjega dne, t. j. v ponedeljek, se je izvedela vsa žalostna resnica: letalo se je bilo razbilo, vžgalo in vsi, ki so se v njem vozili, so izgubili življenje. Nekatera trupla so bila taka ožgana in druga razmesarjena, da so le po velikih naporih mogli ngotoviti njihovo istovetnost.

Tužna vest se je brž razširila po vsej Argentini in v zunanji svet. Od vseh strani so začele prihajati brzojavke in mnogi odličniki v Buenos Airesu so osebno šli izraziti sožalje vladi in predsedniku republike radi izgube odličnih vojaških dostojanstvenikov in najmlajšega sina prvega mandatarja. Mati smrtno ponesrečenega Eduarda Justa, ki se je nahajala na jugu republike, se je brž pripeljala v Buenos Aires.

S posebnim vlakom so se v ponedeljek poneli odpeljati proti Monte Caserosu razni vojaški izvedenci ter družinski člani ponesrečenih letalcev. Medtem so uruguayske oblasti dale prepeljati trupla ponesrečenec v Monte Caseros, kjer so njihove ostanke v preprostih krstah položili na mrtvaški oder v tamošnjem občinskem poslopju. Nepopisna žalost je zajela vse prebivalstvo, ko je videlo bol očetu, mater, žena in otrok omh, ki jih je na tako tragičen način doletela smrt.

V sredo zjutraj se je odpeljal proti Monte Caserosu tudi predsednik republike s svojimi ministri in mnogimi odličniki.

V četrtek so zemeljski ostanke ponesrečenec prispeli s posebnim vlakom na postajo Chacarita, kjer se je stvoril mrtvaški sprevoz, ki je krenil po ulici Federico Lacroze do zasebnega dvorca predsednika republike, kjer se je za hip ustavil. Tam so prenesli v hišo staršev zemeljske ostanke Eduarda Justa. Sprevoz je potem šel dalje po Cabildu in Santa Fe do poveljništva prve vojaške divizije, kjer so zemeljske ostanke ostalih ponesrečenec položili na mrtvaški oder.

Sprevoz je bil veličastven, da ga zlepa ni bilo takega v Buenos Airesu. Tukajšnji domači in tuji dostojanstveniki, cela vrsta udruženj in, lahko rečemo, vse mesto je izkazalo poslednjo čast tragično preminulim. Pogreb se je izvršil naslednjega dne ob ogromni udeležbi.

Zaradi te bridke izgube sočustvujejo z Argentino tudi vse druge države sveta, kjer je vest o nesreči naredila najgloblji vtis, in svoje sočustvovanje izražamo tudi mi v imenu našega izseljenstva.

OSEBNA VEST

G. Josip Kastelic, izseljenški duhovnik, ki je od polovice leta 1936 vršil tudi službo izseljenškega dopisnika Ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, za mesto Rosario, je pred meseci zaprosil pristojno ministrstvo, da ga razreši dolžnosti; ministrstvo je njegovo ostavko sprejelo in od 1. januarja t. l. g. Josip Kastelic ne odpravlja več poslov izseljenškega dopisnika.

GROZNA NESREČA

Huda vročina, ki je pritiskala koncem preteklega tedna z vso močjo, je marsikatero nagnala, da je šel iskat hladnejšega zraku ob obalo tukajšnjega pristanišča. Tako se je v petek popoldne tudi židovski trgovec Elias Triffenberg odpeljal z avtom, v katerem so se vozile tudi tri njegove hčerke, 11letna Blanca, 13letna Lidija in 15letna Rosa, v Novo pristanišče; vozil je počasi ob obali z namenom, da se tam zadrži, dokler mina najhujša vročina. Na višini ulice Maipú je hotel obrniti vozilo in tedaj se je dogodila tragedija. Zadnjim kolesom je iznenada zmanjkalo tal, ker je bil Triffenberg zavozil preveč nazaj, in v hipu je avto z vsemi štirimi osebami ki so se v njem nahajale, zdrknul v vodo. Slišati je bilo en sam krik groze in že se je vozilo pogreznilo v globino.

To je opazil neki šetalec, ki je na vso moč začel klicati na pomaganje. Na njegove klice je prihitel mornar Manuel Armendia, ki se je takoj vrgel v vodo, da bi nesrečnejšem pomagal. Voda pa je bila globoka in šele pri tretjem poskusu se mu je posrečilo izvreči Triffemberga, ki je bil pa že mrtev.

Poklicali so tedaj delavce od ministrstva za javna dela, ki so že v pozni noči izvlekli, s pomočjo dvigala, vozilo in trupla treh deklic. Vest o nesreči se je brž razvedela po mestu. V poslopje prefektore je prišla tudi Triffembergova žena in spoznala trupla svojega moža in svojih treh hčerkic.

SMRTNA NEZGODA ROJAKA

V soboto je umrl na tragičen način naš izseljenec Ivan Ipanović, doma iz Lumbare na Korčuli. V Ramosu Mejiji, kjer je delal kot vrtnar, ga je bil neki sosed prosil, naj mu pomaga napeljati žico z nekega bližnjega mlina za vodo do hiše; žico je sosed hotel napeljati menda za radio. Ko je bil Ipanović zaposlen s tem delom, je na še nepojasnjen način prišla žica, ki jo je držal v roki, v stik z drugo tokovodno žico in naš nesrečni rojak je bil takoj mrtev. Ko so prihiteli, da ga rešijo, je bilo že prepozno: prste, s katerimi je držal žico in telo, s katerim je bil padel nanjo, je imel vse ožgano.

V domačem kraju zapušča ženo in otroka, mater, tri sestre in enega brata.

ROJAK ŽRTEV NESREČE PRI DELU

Jurij Fajt, 54letni jugoslovanski izseljenec, se je v ponedeljek smrtno ponesrečil v mlinu na ul. Agüero 43, kjer je bil zaposlen kot delavec. Padel je z nekega odra tri metre globoko in se močno pobil. Prepeljali so ga brž v bolnišnico Ramos Mejía, kjer je pa kmalu podlegel poškodbam.

Kdo ve kaj več o pokojnem, naj sporoči kralj. poslaništvu ali pa tudi našemu uredništvu.

ROMUN ALI JUGOSLOVAN?

Listi poročajo, da je v ponedeljek zadet od električnega toka, umrl na aveni di Vértiz, blizu Argentinskega dirkališča, delavec Andrej Mulek. Z drugimi delavci je bil zaposlen pri napeljevanju kanalov za odtok deževne vode. Držal je v roki električno svetiljko in iz nepojasnjenih vzrokov je švignil vanj tok ter ga na mestu ubil. Listi poročajo, da je imel 34 let in da je romunski državljan, vendar je pa po priimku prav lahko mogoče, da se gre za Jugoslovana, za našega človeka.

DI FRANCA SO NAPADLI

Znanega restavraterja Di Franka, z ulice Reconquista, so napadli v torek ponoči nepoznani roparji, ko se je vračal domov. V samem središču mesta, kjer je po navadi tudi ob poznih nočnih urah mnogo ljudi, so se spravili nadenj. Dasi so mu

G. P. D. S. v Villi Devoto

vabi

vse cenj. rojakinje in rojake na **VELIKO PRIREDITEV** ki se bo vršila v nedeljo dne 23. januarja ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, ul. Simbrón 5148.

S p o r e d

1. Otvoritev: Godba.
2. Vodopivec: Pobratimija, moški zbor.
3. Vodopivec: Ptici, mešan zbor.
4. N. N.: Kukovica, poje dekliški naraščaj.
5. Deklamacija: Pomlad se vrača, Zulema Forčić.
6. Deklamacija: Svet vedno enak, Andrej Colja.
7. Saloigra v enem dejanju:

Časica kave

Po končanem sporedu prosta zabava s plesom in srečolovom.

Društveni bufet bo dobro založen z domačimi jedili ni s svežo pijačo. Vstopnina: prosti prispevki.

Prosi se cenj. občinstvo, naj bo točno, ker se ima namen prijeti točno ob napovedani uri.

Za številno udeležbo se priporoča

ODBOR

pokazali revolver, jim Di Franka ni hotel zlepa izročiti denar, ki ga je imel pri sebi. Začel se je z njimi tepsti, a ker jih je bilo le več, se jih ni mogel rešiti. Z močnim udarcem ga je eden izmed tolovajev pobil na tla in tedaj so mu drugi izpraznili žep; odnesli so 400 pesov. Di Franko se je kmalu pobral in začel teči za njimi ter klicati naj jih ustavijo, a preden je prihitela policija, so se roparji že izgubili.

VPRIČO BRATA SKOČIL POD VLAKE

V ponedeljek zvečer sta brata Luis in José García čakala na vlak v Ciudadeli. Ko se je vlak približeval, je Luis zapazil, da se njegov brat sumljivo vede in brž je zaskutil, da se namerava vreči pod lokomotivo. José María García namreč ni bil pri čisti pameti in je šele pred nedavnim zapustil umobolnico. Luis je brata zgrabil, da bi ga zadržal, a se mu je José le iztrgal ter skočil pod lokomotivo, ki ga je v hipu razmesarila. Ognjegasci so njegove zemeljske ostanke pobrali izpod koles.

DOMAČE VESTI

POZOR ROJAKI!

Radi odhoda v Evropo se prodajo zelo ugodni ceni lepa hiša z veliko sobo, kuhinjo in galerijo; z dvema lotoma na katerih je zasajeno sadno drevje. Zainteresirani naj se obrne na: Caseros F.C.P., calle Francia 540. (Pol kvadre od Av. Bm.é. Mitre, s kolektivom v Pilar.)

I Š Č E S E

Jakov Gregorič, doma iz Sela pri Sv. Duhu, obč. Semič, Belokrajina. Živel je več časa v provinci Buenos Aires. Delal je na estanciji ali čarkri. Če je komu kaj znano o njem, naj sporoči na uredništvo tega lista ali pa na poslaništvo.

UGODNA PRILIKA

Pod zelo ugodnimi pogoji se vsled bolezni prodaja nova hiša: R. Lista 5652, Devoto. — U.T. 64 1509.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in **Dr. Feliks Falicov**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

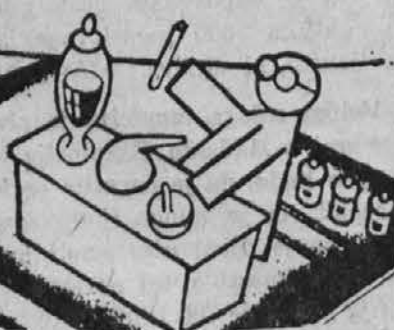
V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje **MARKO RADALJ** Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327

DOCK SUD

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Francisko Huspaur

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenove, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

SAMO ZA VAS

smo napravili to krasno reorganizacijo, nad katero se divijo tisoči naših klientov

GOTOVOST — HITROST — NIZKE CENE

nudijo Vam:

NAŠE DENARNE POŠILJKE
NAŠA HRANILNICA
NAŠA PRODAJA LADIJSKIH LISTKOV.
NAŠE RAZPOSILJANJE IZSELJENISKE POŠTE

AKO STE VI ZADOVOLJNI

se mi veselimo, ker smo resnično Vaši prijatelji in smo zidali **NAŠO NOVO PALAČO** ravno radi Vaše udobnosti ko nas obiščete, da Vas postrežemo kakor zaslužite kot velik prijatelj naše banke.

PRIJAZNO VAS VABIMO

OBISČITE NAS — V VAŠO KORIST — DA VIDITE KAKO STREŽEMO

Slovenski oddelek

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm.é. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes, 900

Vesti iz organizacij

URUGUAYSKE NOVICE

Na božično viljo sem želel obiskati našega siromaka v bolnici Maciel, ki so mu pred kratkim odrezali nogo. Dobil sem pa v isti sobi še dva naša bolnika, in sicer še enega, ki so mu tudi odrezali nogo. Torej v eni sobi trije Hrvati, s štirimi nogami! To je slika naše revščine! Ali ste že pričeli misliti po naših družnih na naše uboge zapuščene bolnike? Ali ste se jih vsaj za božične praznike spomnili? Vem, da Vas je bilo mnogo na zabavah na Silvestrov večer, da ste se dobro imeli. Ali ste pri svojem veselju pozabili na toliko tisoč zapuščenih bratov, ki skrivajo v samotni svojo bol in revščino?

Tudi montevideska društva so na Silvestrov večer zbrali svoje člane in prijatelje, da se poslovijo v vselem razpoloženju od starega leta.

Medtem se je pa bližalo svojemu koncu življenje našega nesrečnega izseljenca 54-letnega Marka Kundit iz Dalmacije, ki ga je s štirimi revolverskimi strelami smrtno ranil, baže v silobranu, neki Gutiérrez. Zgodilo se je to dne 28. decembra na veleposestvu ing. agr. Karla Basso v kraju Rincón del Pino, v departamentu San José, 72 km od mesta Montevideo. Kundit je na novo leto ranam podlegel v montevideski bolnici Pasteur. Pokojni zapuška ženo in pet otrok, od katerih je hči Iva por. Ljubičić v Buenos Airesu. 17-letni Marko je prišel sem k očetu pred tremi meseci, ostali so še doma v Dalmaciji.

Radi tega nesrečnega dogodka sem si ogledal naselbino Rincón del Pino, kjer živijo kot zemljiški nametniki sledeči naši ljudje: Pralaz Nikola, Matern Ivan, Primorac Ivan, Primorac Jakov, Primorac Matvan, Barbarić Budimir, Ambrož Ventelj, Miletić Jozo, in Galanić Ivan. Miletić Petar si je napravil majhen "Almacén", Ljubičić Vlado, Čović Frano in Džida Božo so zaposleni kot peoni. Vsi so radi omenjenega žalostnega slučaja močno prepadeni. Njihov zemljiški gospodar je po izjavah vseh zelo dober in prijazen z našimi ljudmi ter jim gre v vseh stvarih na roko. Življenju teh naših revnih kolonistov nikakor ni z rožicami postlano. Da bi bile vsaj letine dobre. A po večini pride suša pa z njo še kobilice, da pri konecletnem obračunu komaj toliko ostane, da človek živi. Pa če bi kaj preostalo, imajo ti naši dobri ljudje v svoji samoti še kakšne napake, ki z varčnostjo žal preuspešno tekmujejo.

Gledé stanja naše kolonije ob začetku novega leta moram z zadoščanjem ugotoviti sledeče: Lansko leto je bila naša kolonija razcepljena v številne majhne skupine, ki so komaj imele kaj stikov med seboj. Delo nekaterih v teku leta 1937, da se te skupine med seboj približujejo, da se društveno gibanje pravilno usmeri in poglobi, je vsekakor rodilo znatne uspehe, kar dokazuje zelo lepo uspela prvo decembar prireditve, vzajemno delo društev Zjednice in Bratstvo, in živahno delo obeh slovenskih društev. Prepričan sem, da bo v bodoče to delo rodilo še več sadov, kar bo le v korist naše narodne kulture, v izboljšanje naših socialnih razmer in gospodarskega stanja naših izseljencev, pa ne v zadnji vrsti tudi v dvig navednosti, značajnosti in narodne zavednosti kakor tudi posameznikov.

Doktorič

v vsako izseljensko hišo
"Slovenski list"

Domača zabava v Taboru

V soboto 28. t. m. zvečer bo v Taboru, Paz Soldan 4924, družabni večer, na katerega so vabljeni vsi člani in prijatelji društva. Za prigrizek, hladno pijačo in pošteno zabavo bo preskrbljeno. Vabljen je vsak, ki bi rad preživel vroč poletni večer na hladnem in odprtem "patiu" v družbi rojakov. Tudi naša pesem se bo oglasila in pri bogatem srečolovu bo lahko vsak za mal denar poskusil svojo srečo. Pridite!

ČLANSKI SESTANEK GPDS v DEVOTI

Jutri, dne 16. jan. se vrši članski sestanek GPDS v Devoti. Ker se bodo razpravljale važne stvari, je prisotnost vseh članov obvezna.

Marijo Marušich ima pismo na našem uredništvu, kjer ga lahko dvigne.

SOKOL DOCK SUD—BOCA

V nedeljo 23. t. m. ob 4. uri popoldne se bo vršil z običajnim dnevnim redom II. redni občni zbor Sokola Dock Sud—Boca, v svojih novih društvenih prostorih, ulica Viena 1480 na Dock Sudu. ODBOR

Pevski kvartet 'Jadran'

Da ustrezemo onim ljubiteljem lepega petja, ki žele slišati tudi naše pesmi in kateri nas večkrat povprašujejo, kdaj in na kateri radio poje kvartet JADRAN (Arión), sporočamo tem potom, da ta priljubljeni kvartet, katerega smo imeli priliko že večkrat poslušati tudi na naših slovenskih prireditvah, poje vsako nedeljo ob 7.45, 8.45 in 10.15 uri zvečer na radio L. R. 10 RADIO CULTURA.

OSEBNA VEST

Naš sourednik in upravnik Jan Kacin odide prihodnji teden na deželo, v provinco Córdoba, kjer bo ostal kakih 14 dni.

O evropskih vprašanjih

V Luzernu v založbi "Vita Nova" je izšla evropskim državljanom posvečena knjiga znanega nemškega vzgojevalnega pisatelja Friedricha Wilhelma Foersterja pod gornjim naslovom.

V tej knjigi so navedeni natančni dokazi za krivdo nemškega naroda na svetovni vojni. Ta krivda je nastajala zgodovinsko od začetkov nemškega viteškega reda dalje. V Bismarckovi dobi je bilo tragično, da je zmagala med Nemci mišljenje Bismarckovo in ne mišljenje Konstantina Frantza, ki je zgodovinsko mislilo nemškega naroda pojmoval ne ozko narodno, ampak zgodovinsko kot nadaljevanje rimskega cesarstva nemškega naroda. Bismarckovi uspehi so imeli za posledico, da je nemški narod zavzel nacionalno mišljenje in zavrgel prejšnje prepričanje o nadnarodnem poslanstvu nemštva. Namesto stališča, kako urediti razmerje med Nemci

in sosedi, tako da bo za oboje znosno, se je postavilo stališče, da so Nemci in samo Nemci namen vse zgodovine in človeštva, in kar jim je na poti, je treba pogaziti. Tako je nastalo tisto neznosno nemštvo, ki je počasi organiziralo vse človečno misleče ljudi proti sebi. Tako je nastalo nemštvo kot večna nevarnost za mir. Tako je prišlo do svetovne vojne.

Potem pisatelj pripoveduje, kako so se tisti činitelji, ki so vzdrževali to mir ogražajoče nemško razpoloženje, po svetovni vojni samo trenutno potuhnili in potem zaobrnili zopet svoje delovanje v smer, da Nemci niso ničesar krivi, da je versajski mir nasprotno zanje velikanska krivica. da so postali žrtev krivice, in da so pod tem geslom začeli zopet organizirati mišljenje, ki je svetovnemu miru ravno tako nevarno ali pa še bolj, kakor je bilo pred svetovno vojno.

V proslo naravo!

PROSVETA IN TABOR STA ORGANIZIRALI

Velik PIK - NIK

KI SE BO VRŠIL V NEDELJO, DNE 16. JANUARJA 1938

V San Isidro RECRO BOQUERON DVE KVADRI OD POSTAJE SAN ISIDRO R

Od postaje do prostora, kjer bomo imeli piknik, bodo slovenski napisi in kašipoti, po katerih se bo lahko vsak ravnal in nas ne bo mogel zgrešiti.

VRŠILE SE BODO RAZNE TEKME ZA MOŠKE IN ŽENSKÉ IN ZA OTROKE: SKOK V DALJAVO, TEK NA DALJAVO ITD. TER BODO NAJBOLJŠIM TEKMOVALCEM IZROČENE LEPE NAGRADE.

PRIDITE VSI ROJAKI IN ROJAKINJE, TER DRUŽINE S SVOJIMI OTROCI, DA SE V PROSTI NARAVI POVESELIMO IN NAUŽIJEMO SVEŽEGA ZRAKA IN SONCA.

Igrala bo izvrstna godba. Za pijačo bo tudi dovolj preskrbljeno, za jedačo pa samo deloma za one, ki navadno ne prinesejo s seboj ničesar.

Torej na svidenje v prosti naravi v nedeljo dne 16. januarja.

ODBORA TABORA IN PROSVETE

Pisatelj kot odkrit, pravi Nemec, obžaluje, da se ni zgodilo drugače, da niso šli Nemci kot narod sam vase, odkrito in skesano priznali svojo krivdo, da je prišlo do svetovne vojne, in sklenili sami v svojem srečnem in odkrite reparačije. V tem primeru bi bilo prišlo resnično do prave zveze narodov, do utrjenega svetovnega mira.

V tej zvezi postavlja nasproti miselnosti nemškega nacionalizma pisatelj angleško federativno stališče. Kakor je nemško stališče odbijajoče za vse narode, tako ima angleško stališče naravnost nekako privlačno silo za druge narodnosti. V tej zvezi pravi pisatelj, "da je pač zelo mogoče, da v nepredolgem času doživimo priključek Skandinavije k britanskemu svetovnemu imperiju; težak položaj Danske nasproti nemški nevarnosti in iz tega nastajajoče ogražanje cele Skandinavije, katero ogražanje je vodilo že do izmenjavanja misli med Švedsko in Dan-

ske, kaže kar naravnost na take možnosti".

Pisatelj pove tudi svoje mnenje o restavraciji Habsburžanov, ki jo ima za popolnoma izključeno.

Krasne besede je posvetil pisatelj Masaryku in češki državi. Tako pravi na strani 402: "Češko osvobodilno gibanje je bilo v posebnem smislu ganljivo zaradi osebnosti Masarykove, ki je zasledoval svoj cilj s podporo svojega najzvestejšega učenca in prijatelja v največjih težavah, ki si jih je mogoče misliti, do izvršitve in je potem utelesil globoko zakoreninjeno človečno in svobodoljubno izročilo svoje dežele z nepopisnim dostojanstvom; bil je obenem narodnjak v najglobljem smislu in univerzalist; dal je svojemu narodu duhovno razlago njegove naloge med Vzhodom in Zahodom in je obenem zbiral v Aziji legije, ki naj bi novo državo vezale s stranjo zaveznikov. Po svoji izvolitvi za predsednika je postavil tip političnega voditelja, ki je bil skoraj podoben tipu Lorenza Medici in obenem živ protest proti vsem voditeljem v Evropi. Ravno ker ni hotel biti diktator, je marsikaj pripustil, kar je izviralo iz sveta primitivnejših narodnih nagonov in izročil, ki naj bi bila premagana."

Knjiga spada med tisto politično knjižstvo, ki zopet odločno postavlja zahtevo, da mora biti vsa politika strogo navedena, da mora za javno delovanje veljati prav fako navedeni zakon v vsej celoti, kakor za zasbno življenje. Pisatelj se svojem vzgojiteljskemu poklicu ni s to politično knjigo izneveril, nasprotno, zavzel je pedagoško stališče za ves narod in z vso neizprosno postavil zahtevo, da je treba najprej pretekle politične grehe skesano priznati, skušati popraviti in skleniti ne več jih delati, potem je šele mogoče tudi od sosedov zahtevati, da to uvidijo in upoštevajo.

Danes, ko je toliko prerokov, ki z vso drznostjo trdijo, da za politiko navedena načela ne veljajo, da so nasprotno — politični dejavnosti samo škodljiva ovira, je branje takih knjig, kakor je ta Foersterjeva, naravnost potrebno in za poštene ljudi tudi poseben užitek.

KADAR IŠČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena ZNATNO znižala

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele vsota, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Obiščite nas in prepričali se boste!

URADNE URE: ob delavnih od 8 1/2 zjutraj do 1 zvečer

Oh sobotah od 8 1/2 do 12 1/2

Slovenci doma in po svetu

DROBNE VESTI

—Barkovlje. — Nevarno se je ponesrečila, da bo morala ležati v bolnici dva do tri mesece, 28 letna Ana Renčelj. Nesrečnica je namreč skočila skozi okno s prvega nadstropja iz svojega stanovanja, ker se je ustrašila svojega moža, ki je prirogoval pijan domov in mu ni hoteli odpreti vrat, ker se ga je bala.

—Gorica. — Pred sodiščem se je moral zagovarjati 20 letni Josip Pavlin, obdolžen, da je umoril 24 letno Geromino Katarino. Dekle so namreč našli nekega dne mrtvo na polju. Ugotovili so, da jo je tja zanesel obtoženec že mrtvo. Sledovi so pokazali, da je umrla pokojnica vsled splava, za kar je bil kriv tudi obtoženelec. Sodišče ga je obsodilo le radi soudeležbe pri odpravi plodu na 2 leti in pol ječe in na povračilo stroškov postopanja.

—Gorica. — Nogo si je zlomila 92 letna Mrša Brankovič.

—Graziani, ki se je umaknil iz zdravstvenih ozirov iz abesinskega prestola, ni znan le kot specializist v plinskih vojnah, ampak tudi kot pisatelj. Napisal je sledeča dela, ki so tudi za nas zanimiva: Naslovi teh del so: "Dalmacija tik pred vojno", "Zavzetje Gorice", "Vojne kronike" in "Kristovi vojaki".

—Italijansko ministrstvo za kolonije je razpisalo natečaj za 2.250 kolonijalnih policijskih stražnikov in podčastnikov. Prejemali bodo enako plačo kakor jo imajo karabinerji in njihovi podčastniki v kolonijah.

—Podpisan je bil dekret, s katerim je italijanska vlada namenila nadaljnjih 200 milijonov lir za ustanovitve dveh vojnih zbora v Libiji. Iz tega sledi, da namerava Italija v Libiji imeti kar dva vojna zbora.

—V novem gradbenem načrtu za povečanje trgovskega brodogradnje, je predvidena gradnja 44 novih ladij z okoli 250.000 tonami. Od teh ladij bo zgrajenih 9 za družbo "Italija", 13 za tržaški "Lloyd", 17 za "Tirrenio" in 5 za družbo "Adriatica". Tržaški "Lloyd" ima po novem načrtu zvezo z italijanskimi kolonijami. Tako je šlo v lanskem letu skozi Snelški prekop 232 njegovih ladij, s skupno tonažo 1.344.000 ton, dočim

je šlo skozi Suez od družbe "Italija" 200 edinic s tonažo 1.711.000 ton.

—Kalvarija. — Pod neko skalo so našli mrtvega Petra Mavriča, stara 60 let. Preiskava je ugotovila, da je umrl radi eksplozije granate. Nesrečnej je imel dovoljenje od oblasti, da sme nabirati vojne ostanke.

Komen. — Nov fašistični tajnik Jožef Jacucci (?) je prišel in zasedel mesto dosedanjega krajevnega fašističnega tajnika Gastona Obizija, ki je bil odstavljen iz neznanih razlogov.

—Medana. — V Medani so dobili karabinerji lepo zastavo, oz. prapor, ki so jim ga podarili občani. Svečanost blagoslovitve in predaje je bila izvršena, kakor pravijo v fašističnem štilu, zato o podrobnostih ni treba obširneje govoriti.

—Opčina. — Tramvaj z Opčin je podrl 52 letnega Zulijana Rajmonda in ga nevarno poškodoval.

—Oslavje. — Prinčič Felicita, stara 60 let, je padla po stopnicah ni si polomila desno roko.

—Renče. — Med Prvačino in Gradiškoto nameravajo zgraditi preko Soče nov most. Ker zato ni predvidenih nikakih sredstev iz javnih ustanov, so pričeli zbirati denar, da bi iz prostovoljnih prispevkov zgradili potreben most. Baje je zato lepo gesto zvedel Mussolini, ki je tudi sam prispeval, menda iz svojega žepa, 5.000 lir.

—Šempas. — Občutna kazen je zadela Katarino Orsič, staro 56 let, ker je oddajala sobo nekemu moškemu, ne da bi imela za to potrebno dovoljenje.

—Št. Vid nad Vipavo. — V Velikem polju, mali vasi blizu Št. Vida, se je pripetila delavcu Ivanu Nabrgoju huda nesreča. Ko je v gozdu podiral veliko drevo, ga je to pri padcu zadelo tako, da mu je zlomilo hrbtenico. V bolnici se bori s smrtjo.

—Solkan. — Vsled odpovedi zavor pri avtomobilu, so se ponesrečili: Josip Vižintin, star 17 let, Fridrik Leban, star tudi 17 let in 36 letni Černe Edvard, vsi iz Solkana.

—Tomaj. — Nagrado v znesku 600 lir je prejela družina Lavrentič za dvojčke.

—Trnovo pri Gorici. — Imenovan je bil novi fašistični tajnik Ugo Pilato, ker je bil dosedanjí Baggiani Ielio povišan v pokrajinskega inspektorja.

—Trst. — Iskreno zahvalo, ker je dobil sedemsto lir nagrade, ker

se mu rodila dvojčka, je poslal Mussoliniju Friderik Boštjančič.

—Zaradi bega čez mejo je tolminsko sodišče obsodilo Maksimilijana Kavčiča iz Tolmina v kontumaciji na 6 mesecev zapora in 4.500 lir denarne kazni.

—Divača. — Ko je sekal v gozdu 24. novembra 1937 kmetovalec Viktor Dolenc, star 36 let in je podrl močan hrast, se temu ni mogel pravočasno izogniti. Drevo je padlo nanj in ga močno poškodovalo. V tržaški bolnici, kamor so ga po nesreči odpeljali, so izjavili, da je njegov ostanje izredno težko.

—Gorica. — V Gorico je bil premeščen iz Belluna deveti polk takozvanega obmejnega topništva.

—Gorica. — V Gorici, Idriji, Tolminu, Kobaridu, Gradiški in sosednjih krajih so se vršile 27. t. m. velike vaje prebivalstva za obrambo pred zračnimi napadi. Vaje so se vršile po dnevi in ponoči in so bile za to priliko od oblasti izdane stroge odredbe, da bi vaje imele čimboljše uspeh.

—Kopriva. — Peter Mahorčič, star 22 let je naznanil orožnikom, da so ga na cesti napadli trije neznanec in mu ukradli suknjič ter 50 lir. Orožniki so se lotili iskanja storilcev, toda kmalu so se prepričali, da je vsa zgodba zmišljena. — Mladi Mahorčič je menda popival in zapravil denar ter suknjič, ter se je na ta način hotel doma izmazati.

—Novavas. — Dva lovca sta po nesreči obstrelila v Opatjem selu 27letno Lojzko Bonetovo iz Dela in 18letno Olgo Pahorjevo. Oba lovca bosta kaznovana, ker sta streljala proti javni cesti, dočim sta se z dekleti poravnala za škodo.

—Trst. — Pri delu v garaži se je vsled eksplozije benzina nevarno poškodoval Josip Lišan, star 30 let.

—Vipava pod vodo. — Nепrestano deževje v prejšnjem mesecu je povzročilo, da je Vipava hudo narasla in prestopila bregove. Vsi predeli Vipavske doline, ki leže ob tej navadno zelo pohlevni reki, so bile pod vodo.

—Postojna. — Prejšnji župan adv. Zannoni je bil ponovno imenovan za nadaljna 4 leta za župana. Ob priliki podaljšanja njegove službene dolžnosti, je bila prirejena v Postojni majhna svečanost.

—Rihenberg. — Karabinerji so aretirali Josipa Kerkeca in njegovo ženo Olgo. Oba sta obdolžena, da sta radi nepazljivosti povzročila smrt otroka, ki se jima je rodil pretekli mesec.

—Sv. Križ pri Nabrežini. — Z drevesa in sicer z višine okrog 4 m. je padel 70 letni Roman Merljak. Poškodbe, ki jih je zadobil pri padcu so izredno težke, kar je razumljivo še bolj, če pomislimo na njegovo visoko starost.

—Trst. — V mestu so odprli, radi mraza, ki je nastopil, štiri javne ogrevalnice, ki so odprte noč in dan, razen v času čiščenja.

—Trst. — Za zaupnika GUFa — univerzitetne fašistične organizacije — v Trstu sta bila imenovana neki Peter Dolžan (Dolžani) in Pavel Debelič (Debellich).

Za razširjenje bolnišnice na Studencu pri Ljubljani. — Banska uprava se zanima za obsežen prostor ob umobolnici na Studencu. Ta prostor bi banska uprava radi uporabila za razširjenje že itak pretesnega zavoda. Dogovori za nakup pa nikakor ne morejo napredovati, ker so fužinski lastniki trdovratni. Banska uprava bi bila pripravljena za dotični svet plačati okoli tri milijone dinarjev.

S 1. decembrom so kraljevi namestniki izdali ukaz, po katerem se odpuščajo vse kazni po tiskovnem zakonu, ki so bile zrečene do 1. decembra. Ukinjene so tudi vse tiskovne pravde, ki so tekle do 1. decembra. Tako je odpuščena tudi denarna kazen, odgovornemu uredniku "Jutra", g. Davorinu Ravljenu.

—IZ Čakovca poročajo, da se je zgodila v vasi Ževnici krvava rodbinska zaloigra. Premožni kmet Peter Palež je živel do lani v srečnem zakonu s svojo ženo. Lani se je pa seznanil z neko razuzdanko in med njima se je razvila ljubezensko razmerje. Naposled jo je privedel celo domov in zakonska žena je morala prevzeti vlogo deklice. V hiši so vladale nevzdržne razmere. Petrov sin je nekaj časa prenašal očetovo sramoto, slednjič se je pa odločil napraviti temu konec. Te dni se je odpeljal oče v sosedno vas in ko se je vračal, ga je sin ustrelil. Potem se je pa sam javil orožnikom.

Grozna smrt deklice. — V Lipovcih pri Beltincih se je triletna Emica Forjan s svojim bratom igrala v svinjski kuhinji, kjer je pod kotlom gorelo. Bratec je odšel iz kuhinje in Emica je ostala sama. Odprla je vrata pod kotlom, da bi se grela. Čez par minut pa se ji je vžgala oblekica. Emica je takoj hitela ven in je na ves glas kričala. Ko je prišla na dvorišče, je bila že vsa v plamenih. Domači so jo opazili in ji takoj strgali gorečo obleko, toda ubožica je bila že vsa opečena. Poklicali so

nemudoma zdravnika, ki pa ni mogel več pomagati. Emica je čez nekaj ur v silnih bolečinah izdihnila.

OBČINSKE VOLITVE V SLOVENIJI

V 16 občinah so bile volitve v nedeljo 13. decembra. Razen v Zg. Logatecu je povsod zmagala JRZ. Za politiko dr. Korošca so se izjavile sledeče občine: Kamnik, Komenda, Selo pri Kamniku, Kamniška Bistrica, Šmartno v Tuhinju, Tuhinj, Prihova, Slovenske Konjice, Litija, Vače, Ig, Dol. Logatec, Kamna gorica, Radovljica in Ovišje.

NOVO OBČINSKO POSOJILO V TOLMINU

Gorica, novembra 1937. — Tolminska občina se je spet zadolžila s posojilom pri goriški mestni hranilnici v znesku 35.000 lir. Novo za dolžitev, ki jo je goriški pokrajinski upravni odbor že vzel v pretres in jo tudi odobril, je bila tolminska občina primorana zvest za neko novo javno zgradbo.

ŠTEVILNE NESREČE PRI GRADNJI ELEKTRIČNE CENTRALE OB SOČI

Gorica, novembra 1937. — Ni dneva, da se ne bi zgodila pri pospešenih delih za zgraditev električne centrale ob Soči, kaka večja ali manjša nesreča. Pretekli teden je bilo vsled eksplozije mine ranjenih več ljudi, ki so večinoma rodno iz Furlanije. Od domačinov pa je dobil težje poškodbe Anton Kranjc, star 35 let, doma iz Kobarida. Dobil je več nevarnih ran po obrazu in po ostalem telesu. Poškodba je težkega značaja in so ga morali prepeljati skupno z dvema Furlani v goriško bolnico. Dela pri tej veliki gradnji zelo pospešujejo, ne da pri tem dovolj pazijo na varnostne in druge naprave. Ni čudno torej, če so nesreče tako pogoste posebno, ker se vršijo dela v zelo nevarnih predelih in v težkih okolščinah.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpušaji, mozoljčki. Izpušaji las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in sibičnost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Sibičnost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, sibična pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislino, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zaprtost.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Rivadavia 3076 Plaza Once

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru najboljše postrežbo

GARMENDIA 4947
Paternal, Bs. Aires

"JUTRO" ZOPET DOVOLJENO

Ljubljana, nov. 1937. — Od pone- deljka, 15. nov. dalje je bla po po- sredovanju naše vlade pri italijan- skih oblasteh zopet dovoljena raz- prodaja ljubljanskega dnevnika "Jutro", ki je bil pred kratkim na novo zabranjen.

RUDARSKA NASELBINA "ARSIA"

Trst, dec. 1937. — Načrte za cer- kev, občinsko hišo in za druga po- slojja v novi naselbini, ki jo je dal zgraditi Mussolini v premogokop- nem revirju ob Raši in ki ji je bilo prvotno določeno ime Liburnia, ka- tero pa se je pozneje še pred slavn- ostno izročitvijo nove naselbine pretvorilo v manj "barbarsko" ime "Arsia", sta v glavnem izdelala mlada a zelo nadobudna slovenska umetnika: inženir Rado Lah in ar- hitekt Franjo Kosovel iz Trsta.

NAŠE VASI SE PRAZNIJO...

Trst, novembra 1937. — Naše va- si se prazniyo. Porazno je za nas to dejstvo! Po Tolminskem pa tudi drugod v posebno pasivnih krajih, je že nešteto vasi, po katerih dobiš mnogo naših hiš zaprtih, po drugod pa le še kako staro ženko in moža, ki čakata na koščeno obiskovalko. Mladina je odšla in še vedno odha- ja na vse strani za kruhom, v borbo za boljšo bodočnost, ki jim je doma onemogočena.

Tako lepo domače je bilo še pred 15 leti vsepovsod pri nas; ljudje so se razumeli, si v potu obraza služili kruh. Danes se ta slika že grozeče spreminja. Poleg slovenskega kme- ta se je s pomočjo laške banke pri- selil tujec iz notranjosti in obdeluje sosedovo zemljo kakor pač ve in

zna, sosed pa je odšel po svetu s trebuhom za kruhom, ker mu je da- vek vse požrl. Krivo se gledata so- sedita, ker se ne razumeta in žuljave roke našega se tresejo in krepkeje pritisnejo za lopato ob grozni misli na sosedu, ki je že odšel... Ob So- ču se je pritihtapila mešanica, kjer je prej živel čisti slovenski rod. — Ljudje se izseljujejo. V zadnjem ča- su se je tok naših izseljencev obrnil posebno na Argentino, kjer imamo že močne skupine svojih. Skoro sle- herni mesec beleži "Slov. List", ki izhaja tedensko v Buenos Airesu, po dvajset, trideset in še več naših ljudi, ki potujejo v Buenos Aires. Nič čudnega, tam pričakujejo kru- ha in svobode. Saj dom, kljub temu, da je že stoletja in stoletja last nji- hovih družin, jim ne more več nudi- ti niti tega, da bi se skromno pre- živeli. Ne nudi jim več niti telesne niti duševne hrane. Vsak krompir, ki je vsajen, je že obdavljen, vsaka junica vnaprej odrajtana za zaosta- li davek, in še ni napol enega pla- čal, že visi nad glavo nova skrb, no- va nevarnost, nov davek in povrh vsega pride še toča in druge vremen- ske neprilike, ki uničijo ves trud. V šoli odtušujejo mladino, ki prestra- šeno zre v srepe oči potujočevalec, uči se sovražstva mesto ljubezni, ble beta kot papiga besede, ki jih ne razume; prepovedujejo časopise, društva, kjer so se po težkem dnev- nem delu razvedrili, so uničena, v cerkvi komaj da sme zmoliti na ti- ho molitvico, ki jo je naučila mati, vse prav vse je zatrilo. Pa bi to člo- veka ne zlomilo, ga ne premamila svetla, čeprav tuja zemlja, kjer se smeji zlata prostost, kjer so si ro- jali ustvarili svoje šole, svoja dru- štva, kjer človek pri poštenem delu

vsaj nekaj zasluži, in mu ne visi nad glavo vedna nevarnost, da ga bodo kot manjvrednega pretepli in iz- gnali iz toplega doma.

Ta ogromna razlika v načinu in obliki življenja mami in vleče naše ljudi, posebno mladino v novo domo- vino za delom, kruhom in prostost- jo, stari opusteli domovi pa z vol- limi očmi gledajo mrtvo v svet in čakajo.

NAŠI POKOJNI

V Čezarjih pri Kopru je umrl v 75. letu domačin Ivan Vatovec. Nje govi sinovi so vsi okusili ali ječo, kot obsojenci posebnega tribunala v Rimu, ali prognanstvo. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

28. oktobra t. l. je umrl v Trstu komaj 34 let star univerzitetni pro- fesor Dr. Ferdinand Trost, rodom iz nekdanje slovenske družine. Pokoj- nik je bil kot znanstvenik v Trstu zelo spoštovan, na univerzi je učil blagostanost. Pri dijakih je bil ze- lo priljubljen. Slovenskim dijakom

SV. GORA PRI GORICI

je bil vedno naklonjen, saj je sam študiral nekaj časa na univerzi v Zagrebu.

V Medani v Brdih, je umrla mati našega pesnika Alojza Gradnika Lu- cija Gradnik, v visoki starosti 84 l. Spomladi bi obhajala s svojim mo-

žem biserno poroko, pa jo je smrt prehitela. Naj počiva v miru!

Koncem oktobra je umrl v ljub- ljanski splošni bolnici žel. uradnik v p. Strle Franjo, v starosti 73 let. Doma je bil iz Kilove pri Sv. Petru na Krasu. Naj počiva v miru! — Prizadetim naše sozljaj!

Kje boš kupil lep slaminik?
Kaj ne veš, kje se nahaja?

**Krojačnica
Mozetič**

OSORIO 5052 - La Paternal
Buenos Aires

IZKUŠENA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
diplomirana na univerzi v Pragi
in v Buenos Airesu. Zdravi vse
ženske bolezni. — Sprejema tudi
noseče v popolno oskrbo.
ordinira od 9 ure zjutraj do 20
ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

RESTAURANT - RECREO
"EL CAÑON"
Izvrstna domača hrana, prvo-
vrstno pivo in vino. — Pro-
stori z vrtom, pripravi za
svadbe. — Kroglišče.
Postrežba točna.
Se priporoča lastnik
Peter Bassanese
JUAN B. ALBERDI y Gral.
PAZ — Buenos Aires

**Ruska klinika za vse
bolezni**
Za venerične bolezni, spolne bo-
lezni, bolezni krvi, splošno slabost
razpolaga klinika s posebnim kon-
sultorijem, kateri se nahaja pod
vodstvom poznane specialista za
navedene bolezni
Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi
zdravniki za razne bolezni
— Imamo zdravnike specia-
liste za bolezni na pljučih, obi-
stih jetrah, žolčnem, žilčevju itd.
Za bolnike iz notranjosti imamo
rezervirane sobe (kakor za ženske,
tako tudi za moške) s posteljami.
Cena od 1 \$ dalje dnevno.
Dajemo nasvete pisnimim potom,
za mali honorar.
Zdravniški pregled za vsako-
vrstne bolezni \$ 3.—
Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needljah in praznikih
od 9—12.
GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern na-
čin. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno.
GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bol-
nikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

FAVSTA

Crillon je segel Pardaillanu pod paz- duho. Straža je dvignila orožje v pozdrav. Ko sta veselo kramljaje prestopila prag, nato sta zavila po skritih stopnicah; še le ko sta dospela v drugo nadstopje, je vzklil Crillon:

"Kje me mislite skriti?" je vprašal Pardaillan.

"Pri Ruggieriju, kraljičinem zvezdo- gledu", je odgovoril Crillon. "Ako vas veseli, si lahko daste napraviti horo- skop."

Ko sta prišla v podstrešje, je Crillon odprl neka vrata; Pardaillan je uzrl stro- go opremljeno sobo in v njej zvezdo- gleda, ki je čital debelo knjigo.

Crillon je predstavil viteza, češ da mu je sorodnik, in je obenem šepnil Rug- gieriju na uho, da potrebuje tega so- rodnika v zadevah, ki se tičejo kralja. Nato je odšel.

"Pojdite z menoj, gospod", je rekel Ruggieri vitezu, ko sta ostala sama.

Odvel ga je nekaj sob naprej in mu pokazal prijazno spalnico:

"Evo vam zavetja. Bodite kakor do- ma. Svobodno vam je, da odidete, kadar vam drago, in tudi, da se vrnete, če vas bo volja... Lahko noč..."

To rekel se je zvezdogled priklonil in je odšel.

LIII.

Dies irae.

Kraljica Katarina tisto noč ni legla spat. Proti jutru je velela poklicati Rug- gierija, ki je bil pravkar spravil Par- daillana v njegovo skrivališče.

"Ruggieri", ga je vprašala, "kaj pra- vijo tvoje zvezde o mojem sinu? Dobro ali zlo?"

Zvezdogledova pergamenasta obličja je

otrpnilo in se je zazdelo v svoji brez- gibosti še bolj skrivnostno.

"Velika nevarnost je tik pred durmi, signora", je odgovoril z zamolklim gla- som. "Najstrašnejša nevarnost, ki je ke- daj pretila njegovemu Veličanstvu!"

Kraljica se je zdrnila.

"Nu, nadaljuj!... Ali bo nevarnost minila... ali...?" Beseda ji je zamrla na ustnicah.

Ruggieri je komaj vidno skomignil z rameni.

"Zvezde ne bi bile zvezde, ako ne bi ohranjale poslednje tajnosti zase", je rekel čez čas. "Odkrivajo mi, da je o- pašnost na poti; kakšen bo konec, ne po- vedo... Skrb vašega Veličanstva bo vse- kako..."

Stara kraljica je srdito udarila z nogo ob tla.

"Potem ne vedo tvoje zvezde ničesar!" je vzklila z gnevom, kakršen je pri njej le redko udarjal na dan. "Potem vem jaz več od zvezd! Zakaj pravim ti, pomni mojo besedo: gora, ki se hoče po- dreti na Henrika Valoiskega, se bo so- sula v prah in kri in bo strla sovra- go pod svojimi razvalinami!"

Zvezdogled se je molče priklonil. Ko je videl, da ne reče Katarina ničesar več, ampak se pogreza v svoje mrke mi- sli, se je začel umikati proti izhodu. Te- daj pa ga je ustavila.

"In kaj mi poveš o meni?" je povzela z nenadno, malone prosečo tesnobo. "Ali je dni mojega življenja še dovolj, da ukanam odločitve?"

"Preživeli jo boste, signora", je rekel Ruggieri brez obotavljanja. "Če ne za- veliko, vsaj za malo... To je", se je po- pravil, "ako se boste čuvali, zakaj zdra- vje je šibko... Ni prav, signora, da ni- ste bli k počitku."

Kraljica je zaničljivo mahnila z roko. "Pošlji mi svojo kreplino pijačo", je velela mirno, kakor da je vse to že dav- no premislila. "tisto, ki odganja spanec in vrača moč! Zadovoljna bom, da zdr- žim le še teh nekaj dni..."

Zvezdogled jo je čudno ošinil z očmi. Nato je segel za svojo črno haljo, iz- vlekel majhno steklenko, kanl iz nje nekaj kapljic v kristalno kupico in pri- lil vode iz vrča, ki je stal na mizi.

"Evo, Veličanstvo", je dejal. "Zdaj kakor zmerom hočem storiti vse, da us- trežem vaši volji!"

Katarina je hlastno segla po balza- mu in ga je izpila na dušek, ne da bi se zmenila za Ruggierija, šele ko je od- stavila prazno čašo, se je ozrla; toda zvezdogleda ni bilo več v sobi.

"Samo tri dni naj mi bo dano živeti!" je zamrmrala sama pri sebi. "Samo še dva! Samo še toliko ur, da vidim Gui- sev konec in zmago valoiskega rodu!"

Spet se je vrnila k svojim mislim.

"Jutri!" je ponavljala. "Jutri ob de- setih bo vse opravljeno..."

Oh, kako počasi se je premikal kaza- lec na uri! Kraljici se je zdelo, da že sliši minuto, v kateri bo razsojena nje- na pravda...

Toda ni ji bilo namenjeno, da bi osta- la sama. Pol ure še ni prešlo po Ruggie- rijevem odhodu, ko je vstopil kapetan Larchant, poveljnik njene osebne straže.

"Veličanstvo", je javil, "zunaj stoji plemič, ki prosi milosti, da bi smel go- voriti z vami..."

"Kdo je?" se je zavzela kraljica.

Katarina ni mogla utajiti zaničljivega zmrdljaja, ki je izpreletel njene ustni- ce ob tem imenu.

"Naj vstopi", je rekla nato. "Pustite naju saina."

Toda pogled na Maurevertovo vnanjost jo je vznemiril. Njegova obleka je bi- la raztrgana, bo čelu mu je curljala kri; vse je kazalo, da prihaja iz boja.

"Nu?" ga je ogovorila in dvignila sive obrvi. "Ob neobičajni uri se javljate, go- spod de Maurevert. Kaj vas je privedo- tako kmalu po najinem večerajšnjem raz- govoru?"

"Guise mi je na sledi, Veličanstvo!" je odgovoril lopov ves zasopel. "Stara mržnja je imel do mene... in nočoj me je obdolžil, da sem vas posvaril zastran njegovih nakan!... Vpričo Bussija Le- clerea in Mauevilla mi je očital izdaj- stvo..."

"Kar ni bilo povsem neutemeljeno", je malomarno pripomnila kraljica.

"Ukazal jima je, naj me ubijeta! Le s težavo sem se rešil; pribežal sem v za- ščito vašega Veličanstva..."

"Dobro, Maurevert!" je rekla Katarina po kartkem premisleku. "Nehvaležno bi bilo, ako bi vas po večerajšnji uslugi pre- pustila maščevanju vojvode Guiskega. Skriti vas hočem v tej hiši, dokler ne mine vsaka nevarnost z njegove strani."

Tako govorec je pozvonila služabniku in ga je poslala k Ruggieriju z naroči- lom, naj se neutegoma vrne k njej.

"Evo ti prijatelja", je rekla zvezdo- gledu. "Skupni sovražnik mu je na sledi. Vzemi ga k sebi in glej, da ne bo pogre- šal ničesar. Ukrotite svoj strah, gospod de Maurevert: vojvoda ne bo skrivil ni- tasi na vaši glavi. Kadar vam Rug- gierij pove, da lahko odidete, stopite k blagajniku po dve sto tisoč liyer, ki sem vam jih namenila za vašo... zvestobo."

S to dvomno besedo ga je odslavila. Po istih skritih hodnikih in vijugastih stopnicah kakor poprej Pardaillan Cri- llonu, je sledil zdaj Maurevert zvezdo-

gledu v podstrešje. Ruggieri se je usta- vil v sobi, ki je bila vitezovi sosedu.

"Evo", je dejal, "tu je vaša postelja, tu vino, ondi prigrizki. V sosednjo so- bo ne hodite, da ne zbudite plemiča, ki prenočuje v njej."

"Plemiča, ki prenočuje zraven mene?" je nezaupno ponovil Maurevert. "Kdo je ta plemič? Ali se mar tudi skriva?"

"Ne vem, kdo bi utegnil biti", je rekel stavec s krivim nasmeškom. "Vsekako je videti zelo spodoben... pa tudi odlo- čen gospod... Lahko noč, počivajte do- bro!"

Maurevert ni slutil, da je bil sosed, o katerem sta govorila, namenjen bedé po- čakati jutra. Ob zvoku Maurevertovega glasu, ki ga je poznal izmed vseh člo- veških glasov na svetu, se je ta sosed zdrnil in planil na noge, kakor da ga je pičil modras.

"Vendar že!" je zasopel sam pri sebi. "Vendar te najdem, Maurevert! Nebo in pekel te zdaj ne ometa kazni."

Iz Pardaillanove sobe v Maurevertovo sobo so vodila zavešana vrata. A vi- tez ni ubral te poti naravnost. Tiho ka- kor ris na lovu je stopil na hodnik, da si pri lešerbi ogleda položaj. Upanje ga ni ukanilo: Maurevertova vrata so ime- la mimo notranjega tudi zunaj zapah in ključ je tičal v ključavnicu z vnanje stra- ni. Vitez ga je neslišno obrnil, izdrl ga in odšel k sebi. Tam si je odpasal rapir, zasopel iz globočine prs in si potegnil z roko preko čela... Nato je dvignil zaveso, pritisnil na kljuko in stopil pred sovražnika, nenapovedan in nepričko- van kakor smrt...

Maurevert se je baš pripravljal, da bi legel. Ko je začel, ne korakov, ampak dihanje drugega človeka v svoji bližini, se je po bliskovo obrnil... Njegov o- braz se je spatil od groze. Debele znoj-

Utisi s potovanja v Italiji

(Potopis ene izmed udeleženk ekskurzije, ki so jo priredili romanisti ljubljanske univerze v Italijo. Udeleženka je bila prvič v naših krajih in seveda tudi prvič v Italiji. Pustili smo zato da izrazi svoje utise in občutke tako, kot jih je v resnici doživela. To je treba upoštevati, če bi se kdo morda s posameznimi stvarmi ne strinja.)

Romanisti, ali bolje romanistkinje ljubljanske univerze, smo bile v Italiji, v septembru 1937, 15 dni. Čemu, to je pač na dlani. Saj je to, česar se romanisti učimo iz knjig, vendar tako daleč od nas; če bi moral človek kar tako neprestano obešati vse, kar pride novega, k temu, kar že zna, bi obešal le besede na besede. Nove besede na znane. Zato moramo romanisti kdaj pa kdaj videti tudi kraje in ljudi, ki so nositelji romanskih kulturnih in jezikovnih posebnosti. Pa ne samo to, saj je 15 dni za študij Italije manj kot malo; veselile smo se te poti posebno za to, ker je prav ta pot po Italiji gotovo ena najlepših in najprijetnejših poti sploh, ta čudovita pot umetnikov in novoporočencev vseh dežel... Tudi me smo šle tja z zavestjo, da najdemo tam nekaj tistih estetskih užitkov, ki so še vsem obiskovalcem Italije tako nepozabno "razrahljali" dušo, da so se potem komaj s težkimi naporji mogli spet vživeti v vsakdanji tok življenja doma. Tudi me smo šle v Italijo zaradi krasne ostaline njene preteklosti, zaradi elegantne dovršenosti njenih umetnikov, starih, zaradi barv in

sonca in italijanskega neba, da, in če hočete, zaradi golobov na Markovem trgu. In res tudi naša pot ni bila skopa z vsem tem. Na izletu po Italiji si vesel, si vzhvičen in razigran ves čas. Od trenutka, ko se zbudim iz prijetnega sna in ti čisto gotovo zaigra v ušesih katera izmed znanih italijanskih popevk in ki iz nje, brez dvoma, razbereš, besedo "l'amore", pa preko dnevnega ogledovanja muzejev in galerij, preko odmorov pri kosilu, večerji, na ulici na vožnji, pa do čarobne scenerije septembarskega večera na strešni terasi firenškega hotela — ves čas si poln krasnih razpoloženj, poln pesmi in lahkega ritma te dežele, v kateri se ti zdi, mora biti življenje prijetno kakor melodija...

In vendar...

In vendar, čeprav odmaknjena in vsa prevzeta od lepote potovanja sem marsikaterikrat občutila tudi vso mrkobo naših dni in posebno še naše slovensko ponižanje v teh časih.

Saj je bilo čudovito lepo tisto nedeljo v Trstu. Bila sem prvokrat, jasno sončno vreme — po meglenem ljubljanskem jutru — je še bolj poudarjalo tisto posebnost, ki jo tako ljubim pri te vrste mestih: nikjer praha in blata, ulice vse iz kamna, hiše ob ulicah niso na debelo obložene s prahom, vse je kakor umito z milom in se tako sveže blesti v soncu, — takšen sem prej videla samo še stari Dubrovnik.

Na kolodvoru so nas čakali trije ali štirje člani GUP-a (visokošolska fašistična organizacija), vendar brez

kakšnih sprejemnih formalnosti. — Potem so nas spremljali po mestu, na grad in v muzejsko galerijo, popoldne v Koper, podvečer so nam pokazali svoje društvene prostore.

Ne, nisem še znala biti vesela tisti dan. In še tako lepa vožnja v Koper in nazaj, je bila zame le otožno — lepa. Starejši gospod, ki nam je sedel nasproti in nas še nekaj časa z zadovoljstvom motril, se nenadoma ljubeznivo in zelo domače nagne k nam. "Ste naši ljudje, kaj ne?" Obe roki sta mu počivali na palci, drobne oči so se tedaj zagledale v sijoče morje za nami, zdaj zopet z odkritim odobravanjem opazovale nas. Imela sem vtis, da bi temu gospodu lahko takoj prvi dan pripovedovala magari o najbolj norčavih dekliških malenkostih, tako nekaj stričevsko dobrega je imel v obrazu. Od časa do časa nam je s par besedami imenoval in označil kak kraj, ki ga je bilo videti z ladje, in tako nam je nazadnje raztolmačil vso pred nami razgrnjeno podobo tržaške okolice. "Tu žive vsepovsod po veliki večini naši ljudje". In nič več o tem. Čutila sem: morajo biti neizprosno zvesti samim sebi, tile naši strici, kar jih je ostalo toč okrog, vendar gostobesednosti ne marajo. In še: mora jih biti mnogo, teh naših ljudi, če je srečanje z njimi tako preprosta stvar. Ko se zanimam za neko uniformo (da bi razločila vse posamezne uniforme, ki jih srečujem v Italiji, nad tem sem pozneje kmalu obupala in nisem več spraševala), se nagne k meni: "To je miličnik. Vidite, gospodična, to je že drugi, ki nas opazuje, odkar se vozimo. So bili časi, ko bi nam bil še takle neudolžen pogovor, kot je danes naš nevar. Zdaj v zadnjem času, nas puste malo bolj v miru". — Pri teh besedah sem opazila v njegovih očeh utrujenost, ne fizično, neko drugo utrujenost, ki o sebi menda nikoli ne govori na glas.

Vedno sem želela videti, kako zahaja sonce za odprto morje. Videti ta prizor prav tu, v Trstu. Danes, ko se vozimo iz Kopra nazaj, bom to doživela. Še kake pol ure, pa se bo sonce potopilo v gladino tam zadaj. Z Marjo sva si našli lep prostorček

na sončni strani prenapolnjene ladje in sedaj se vzpodbujava druga drugo, češ, včasih je prav lepo biti sentimentalni. Potem opazujeva ljudi okrog in ugibljeva po obrazih, kateri so "naši ljudje". Če se ozreš, ti nizko sonce, potisočeno v morju jemlje vid, da so ti potem nekaj časa vsi obrazi na ladji čisto črni kakor izžgani iz podobe. Na postaji, kjer se po pomolu sprehajajo ljudje v bolniških haljah, in se v ozadju svetli bolnišnica sredi zelenja, je stopilo na ladjo dekle najinih let. Preprosto dekle v svetlorujavem plašču s plavimi očmi. Sedi nasproti naju in z muko zadržuje solze. Marja, ki je čedalje bolj zamišljena poleg mene, mi šepeče v uho svoja uganjanja. Koga neki je obiskala? Mater, draga? Kdorkoli je, preživel ne bo. Pogledj, okrog ust. Ta molčeča usta pravijo, da je vse izgubljeno. Potem ji Marja ogleduje roke in trdi, da ni šivilja. Jutri bo v kakšni veliki trgovini pomerjala čevljičke črnokodremu otročičku, tačas, ko bo tam le umrl nekdo izmed njenih najdražjih. Ona bo z mehkim smehom odgovarjala Italijančkovim mamič na sto važnih vprašanj zastran čevljičkov. Sploh pa, pravi Marja, bi to dekle vse razumelo, ko bi mi dve govorili na glas. Potem molčiva do pristanka. Marja je stisnila ustnice in ne gleda okrog sebe. Nekaj premišlja in izgleda pri tem kakor fant. Tačas se je sonce potopilo za morje, gremo v fašistične prostore študentov trgovske visoke šole. Mnogo sob, mnogo denarja, toda jaz sem še vsa druga. Saj vidim: en sam moški obraz v vsaki sobi. Kot kip, kot fotografija, kot slika v olju, kot risba, kot relief. Naslanjam se na okno in zrem na morje. Zakaj so mi ostale vmislili prav tiste solzne plave oči, zakaj sva premišljevali prav o tem dekletu? Saj je sedela tam tudi krasotica, pristna Italijanka, črnih las in oči in negovana, kakor jih vidiš v Ljubljani komaj v filmu.

Ne, ne, nisem še utegnula, biti vesela tisto nedeljo v Trstu.

Zvečer smo hodili po mestu. Po tri, po štirje skupaj. Saj veste, ogledovale smo izložena okna, primerjale cene, pisale prve karte do-

mov, poslušale godbo pri kavarnah, celo hihitali smo se razposajeno. — Vendar se ves čas nisem mogla odrešiti nekega beraško klavnega občutja. Hodiš po mestu ali sedi pri lučki in ves čas nehoti in ljubosumno loviš vsako besedo mimoidočih, če ni morebiti slovenska. Bože, čemu moramo prav mi biti tako bedni, da smo že srečni, če smo ujeli z bogatinove miže majhno dražbtinico svoje govorice. Ničesar več, samo govorice. In ko sem še venomer premišljevala, kako neki tu žive tisti gospod z ladje in vsi ti njegovi "naši ljudje", me je skozi vsak presledek med hišami opominjal svetlobni napis na gradu, da ti ljudje ne živijo tako, kot se sami odločijo. Dux, samo te tri črke se svetijo nad vsem mestom in ne puščajo nobenega dvoma. Tako malo sem bila tu, da mi lahko poveste kar hočete o tem, kako žive ti naši ljudje, toda eno vidim tam zgoraj. Karkoli žive, nihče jih ni vprašal, ali oni hočejo tako. Mi dekleta mnogo govorimo o napredku in feminizmu. Glejte, saj smo v času, ko niti možje nimajo volilne pravice. Zdaj občudujem tiste velike gospoda; videla sem, da on še danes misli s svojo glavo, čeprav mu to morda že dvajset let nič ne koristi.

Zjutraj smo odrinile naprej, mirno je ležalo tam zdolaj, morje, pozneje smo še ugibale, kateri vrh v tisti sivomodri silueti na severnem obzorju je Triglav, potem smo segle v torbice in smo se pripravile za Benetke, ob 11 dopoldne pa smo že krmile golobe na Markovem trgu.

Slovenkam v La Plati

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" lras. po vseh predpisih najnovejše mode.

Priporoča se za obilen obisk
JOLANDA BREGANTOVA
Calle 67, No. 102 esq. 118,
La Plata

Ne odlašajte z obiskom

PRVOVRSTNE KROJAČNICE "PRI ZVEZDI"

PRVOMODNE OBLEKE "FIL A FIL" \$ 65.—

Vsem cenjenim klientom bom podaril sten-

ski koledar in po eno obešalo.

Priporoča se

STANISLAV MAURIČ

DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martín, — Bs. Aires

ne kaplje so mu še tisti trenutek obliše želo. Zastokal je, prijel se za grlo in omahnil...

Pardaillan je počasi stopal proti nje-mu.

"Ali me poznáš, Maurevert?" je vprašal bolj z gibanjem ustnice nego s slišno besedo. "Ko si me posetil v Bastilji, se nisi nadejal tega svidenja, jeli da ne?"

Te besede so osvestile morileca. Izdril je meč in počenil, mereč z ostrino vitezu v prsi.

"Dobro!" je izpregovoril s hripavim glasom. "Toliko let sem hlepel po tvoji krvi! Strah pred teboj me je gonil šir-rom sveta... Naj se tedaj odloči: ti ali jaz... Premajhna je nama zemlja, prokleti!"

Toda jeklo v njegovi roki je trepetalo in se ni sprožilo v sunek, čeprav je stal Pardaillan s prekrižanimi rokami.

"Prav imaš: ti ali jaz!" je odgovoril vitez. "Premajhna nama je zemlja, Maurevert. Eden naju dveh ne sme več uka-kati jutrišnje zore."

Meč v morilecvi roki je trepetal čedalje huje. Toda Pardaillan mu je ostro gledal v oči in je videl, da zbira pogum. Tik preden je utegnil suniti, je vitez iztegnil roko in mu je izvil rapir kakor otroku.

"Ne bova se borila z meči. Meči žvenkečejo, a ti moraš poginiti brez glasu, na tihem, kakor pristoji zavrtniku in izdajalcu... Ranjenega očeta si mi zabodel, Maurevert; na Loizo si dvignil roko, na šibko žensko, in si jo umoril z otrovanim bodalom: zver, kakršna si ti, ne sme poginiti od viteškega meča! Izderi bodalo, Maurevert, in postavi se v bran, da te ubijem kakor plačanega bandita..."

Maurevert je trepetaje izdril bodalo,

obenem pa je odprl usta, da bi zakričal na pomoč.

"Tiho, Maurevert, ne vpij: vrata so zaklenjena, pomoč bi prišla prekasno. Doživel si..."

Tedaj se je lopov krčevito stresel in vrgel bodalo od sebe, vdajaje se izkušnji, ki ga je obšla že v prvem trenutku. Sovražstvo in stekli gnev sta mahoma izginila z njegovega obraza; ostala je samo še groza, obupna groza in podla, strahopetna prošnja za življenje.

"Usmili se, Pardaillan!" je zajčal. "Prizanesi! Ne ubij me razoroženega... ne osramoti svoje roke..."

Pardaillan je mrko zmajal z glavo.

"Zaman, Maurevert: prišel sem po tvojo kri, v odkup za kri svojega očeta in v odkup za Loizo! Poberi bodalo in brani se." Tako govoreč je tudi sam izdril orožje.

Toda Maurevert se je hlipaje vrgel k njegovim nogam:

"Usmili se! Prizanesi!... Na kraj sveta pobegnem izpred tvojih oči, samo daruj mi življenje... Nisem vreden, da me ubiješ, Pardaillan..."

Vitez ga je s studom sunil od sebe.

"Teda je ubijem neoboroženega in ne da se braniš", je rekel z mrzlo odločnostjo. "A preden pogineš, hočem še nekaj zvedeti od tebe: kje je Violetta? Govori!"

"Pusti me živeti in ti povem", je dejal Maurevert. V njegovih zenicah, sklenjenih od blaznosti, se je zasvetila iskrica upanja.

Pardaillan je zmajal z glavo.

"So zločini, ki jim je greh priznati, in ti si jih storil nebroj... Govori..."

"Teda je ubij!" je zamrmral Maurevert z brezupno zlobo. "Imel boš svojč osvečeno, toda skrivnost pojde z menoj v grob. Nihče ne bo našel Violette; osta-

la bo mrtva za ves svet... in bo vendar živela v sramoti..."

"Da," se je tiho nasmejal vitez, "tako bi se zgodilo, ako je ne bi iskal Pardaillan! Nu prav... Po tem takem si sklenil umreti?"

"Rajši poginem, kakor da bi se skrival pred teboj... Evo ti mojega grlija!"

Toda željosti so mu sklepale in kolena so se mu šibila od groze. Njegovo sopenje je postajalo od trenutka do trenutka bolj pretrgano in naporno; signalo je in žvižgalo kakor hropenje umirajočega... Maurevert je komaj še živel... Nekakšna žalost je napolnila Pardaillanove oči, ko mu je pogledal v lice. Sklonil se je k njemu in izpregovoril s čudno jeznim, obenem pa skoro sočutnim glasom:

"Strahopetec si, Maurevert... Taki strahopetec, da se niti v bran ne postaviš; taki, da te je še življenja strah! Ne ubijem te. Premislil sem se in sem sklenil, da ti naložim drugo kazen... Tvoja kazen, Maurevert, bo trajala, dokler boš živ, in njeno ime bo sramota! Lovil sem te, ujel sem te, držal sem te v pesteh... in te zaničujem tako zelo, da te pustim živeti!... Ne ubijem te, Maurevert: Pardaillan kaznuje Loizinega morileca s tem, da ga pomilošča!"

Ko se je pri tej besedi dotaknil njegovega čela, ga ostrmel: Maurevert, ki je dotlej šlonel na rokah, se je mahoma zvrnil vznak in je nepremično obležal.

Vitez mu je z bolno radovednostjo položil roko na sree. Nič več ni utripalo. Maurevert je bil mrtev... Umrl je od strahu!

Pardaillan ga je vzdignil in ga je položil na posteljo. Pobrał je njegov meč, spravil ga v nožnico, polskal bodalo in ga zataknil mrlju za pas... Čudno mu je bilo pr duši. Mrzilo ga je, kakor da

se vse ruši v njem. Njegova ljubezen je bila mrtva že toliko let — v tej minuti pa je umrlo tudi sovražstvo...

Z glavo težko od misli se je vrnil v svojo sobo. Odprl je okno na stečaj, naslonil se in se zagledal v prvi jutranji svit, ki je vzhajal nad strehami char-treškega mesta. V stolnici se je pravkar oglasil zvon, iz ulic so vstajali šumi dramečega se življenja. Vsi ti zvoki so udarjali vitezu na uho, prelivali se v njime in se urejali v melodijo, kakršna se je najbolj ujemala z njegovimi mislimi in negovim razpoloženjem. Bila je čudna melodija, zamolkla, zlovesča pesem, podobna tisti, ki jo je slišal nedavno tega v klavnici papežinje Favste:

"Dies irae... dies illa!"

Kraljeva soba je imela okna na dvorišče. Iz sobe si prišel v predsobje, iz predsobja v veliko sobano. Ta sobana je bila prva, ki si stopil vanjo, ako si dospel v mestno hišo skozi glavni vhod. Spremlstva velikašev, ki so se javljali h kralju na posvet, so morala po tem takem čakati pred mestno hišo, na dvorišču ali pa na velikih stopnicah.

Ob osmih je bilo tod že vse živo, zakaj vojvoda Guiski je bil na vse zgodaj poslal sporočilo, da pride o pol devetih z majhnim številom spremljevalcev na zaupen razgovor z njegovim Velikanstvom, svoje Parižane pa privede kasneje, ko bo vsaka beseda, ki jo bo treba izgovoriti pred ljudmi, že naprej ustanovljena in dognana... ahko si mislimo, kako je ta vest razveselila kraljico Katarino in kako se je podvzivala, da bi zu časa ukrenila vse, kar je bilo potrebno v doseg njenega krvavega načrta!

Kapetan Larchant je bil kakor po na-

vadi premenil in razpostavil straže: navadne straže, ki se jim ni nič poznalo, da bi se kdo nadejal izrednih dogodkov. Pri glavnem vходу, kjer je stalo valikokrat do štirideset mož, si jih videl to pot samo deset in na vseh drugih važnih mestih je bilo podobno. Površen opazovalec bi bil sodil, da je mestna hiša danes še slabše zavarovana nego drugače.

Toda kdor bi se bil ozrl skozi okno kraljevega kabineta na notranje dvorišče, bi bil zagledal tri, sto vojniki, oboroženih z arkebuzami, ki so nepremično stali v vrstah. V prostorni prtični sobani tik zraven stražnice bi bil našel štiri lahke topove, nabasane in pripravljene. Pri vsaki cevi so stali strežniki na svojih mestih in po osem mož je čakalo, da z vrvmi potegnejo top na dvorišče, kakor hitro dobi takšno povelje.

Po velikem dvorišču je hodil Crillon sem ter tja, grizoč si brke in zamolklo priklinjaje sam pri sebi. Koč pa koč so postopali brezdelni oficirji, straže so se malomarno naslanjale ob zidovih in plameli so ustavljal drug drugega ter govorili o ženskah in o lovu. Po velikih stopnicah so prihajali in odhajali dvorjani kakor vsako jutro. V sobani ni bilo nikogar, kvečjemu da je prižehal mimo teba zaspan lakej. Vsa okolica kraljevega stanovanja je imela kar najbolj običajno lice.

V kraljevem predsobju je čakala trideseterica plemičev, samih tistih, s katerimi se je Henrik III. navadno obdajal. Bil so oblečeni kakor vsak dan, le s to razliko, da so pod svilenimi in baršunastimi telovniki vsi nosili usnjene oklepe in verižne srajce...

(Nadaljevanje)

Popova njiva in blagoslov

Sedaj se je pa naveličal gospod Janez, tako je uganila oni dan Maruša, tista, ki ji je strašno na poti vse, kar pod Janezovim imenom na dan pride, najbolj ji je pa v žolč sedel Jože, menda zato, ker ji je hrbet pokazal in se za Božo obrnil...

Torej naveličal se je g. Janez. Zato ni več ne stika okoli za rojaki.

Pa se je Maruša grdo zmotila. Le to je resnica, da je preveč takih dogodivščin, katerih ne kaže na veliki zvon obešati, ker je umazane cunjje najboljše doma oprati in ne drugim razkazovati svojo nečednost. Janez se pa ni kar nič naveličal. Res je tudi to, da so bili sedaj sveti božični prazniki. Na te velike dneve so tam doma "šilo podtaknili" nepovabljenemu gostu, v Beli krajini" so ga pa v kotec (kletko) zaprli". Zato je tudi Janezu kazalo ostati malo več v svoji dolžnosti kaplana sv. Antona in z Bogom spravljati itiste, ki so boljši kristjani kot je dična Maruška.

Oni dan sem jo pa spet nameril tja doli.

Kam?

Tega pa spet ne bom povedal, kajti kakor vem, da si vsak v čajtenge priti želi, se pa prav tako tudi boji, da bi bilo kaj takega o njem, da bi kdo potem za njim kazal. Nazadnje se me bo kdo radi tega še bal. Kot ona nevesta doli iz Ville Devoto, ki samo zato ni upala prositi, da bi jo jaz poročil, ker se je zbal da pride v liste.

Tako je torej bilo oni dan, da sem se peljal tja doli na drugi konec mesta. Hišo sem šel blagosloviti.

Da. Hišo požegnat. Pa to ni vselej varna stvar. Ni dolgo tega, ko mi je neka žena prav boječe povedala. Samo ne bi rada, da bi mož za to vedel, ker bo ogenj v strehi. Ne bi rada, da bi s žegnem božjim tudi hudič prišel v hišo.

Tudi med našimi je nekaj takih, kateri o žegnju tako mislijo, kot na Ruskem, kjer so dokazali, da je žegen prazna stvar. Vpeljali so namreč "popovo" njivo. Na drugih so vse lepo in prav obdelali, na popovi so pa le vsejali in potem veleli popu naj blagoslovi in so pustili, naj raste le po njegovem žegnju. In so tako dokazali, da je boljši pridelek na njivah brez žegna.

Bog pa je rekel človeku: "Delaj in jaz ti bom pomagal."

Nekaterim je torej to prazna stvar. Janeževim se pa ni videlo to tako, marveč so še vedno onih misli, ki smo jih že davno v berilu brali: "Z Bogom začni vsako delo, da bo lep uspeh imelo."

Srečno sem našel hišo.

Točen pa ste, gospod! Ob treh sem vas čakala in ob treh ste tukaj. Torej dobrodošli in srečno novo leto naprej. Izvolite sesti.

V lepo urejenem predhišju, polnem cvetja, se kaj prijetno sedi v senci vročega argentinskega sonca. In oni dan še posebno, kajti bila je vročina, da bi se "krjavljeva koza"

kar vžgala, če bi jo na sonce postavil.

Prijetno ste si uredili dom. Živite sami v celi hiši?

Saj nas je dovolj. Kaj bi se gnetli na kupu, ko pa ni treba, da smo kot Kalabrez, ki s kozami iz istih jasli jedo in v istem hlevu spe — le v drugem voglu...

In kako lep vrt. In golobe tudi in kanarčkov.

Glejte no. Saj bom lahko celo na trgatve prišel k vam. Kako lepo grozdje in koliko ga je!

Izvolite pogledati malo po vrtu, tam ga je še več.

Zares prijetna sprememba v tej argentinski enakosti poletne vročine, pogled po takenle sončnem vrtu. Zelenjavo vidiš lahko tudi na drugih vrteh. Toda hruške, breskve, slive, marelice in jabolka! Kot da sem stopil tam doma v naš sadni vrt poln onih sladkih hrušk, da se ti sline cede že ko jih vidiš, maslenke, avranške, klapovke, viljamovke. Kaj takega je bilo samo tam doma. In zato je tem prijetneje človeku, če se mu tudi tukaj kaj takega po-kaže.

Dela pa dá takle vrt v taki vročini, da vam vse ne zgori, kajne?

Cel dan bi bilo treba s kanglo v roki.

Tako smo ogledali vrt in pokusili marelice in jabolka in hruške.

In sedaj izvolite še v hišo!

Prosim.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse prevredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak prepričal mojih neprekosljivih izdelkov.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIIRANJU

Ne pozabite FOTO "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Imate s seboj žegen?

Kar takoj ga bomo napravili.

Tam doma je bila taka navada, da je bilo treba hišo blagosloviti in tudi tukaj ne bi rada, da smo brez Boga.

In imate kaj prav. Mnogi tukaj se ne bojijo Boga, tudi hudiča jih ni strah in vendar jih bo Bog sodil. Vrag pa tudi zato ne da miru in v marsikateri hiši ga imajo, pa jim ni mar, da bi ga izgnali. Nič božjega nimajo na stenah in tako se lahko skriva za tistimi nesramnimi figurami...

In če nesreča vlada v hišah, ki so bile zidane tisti čas, ki si ga je Bog sebi pridržal in za molitev zapovedal... Žalostna resnica je, da je premnogo hiš naših rojakov ravno v nedeljo grajenih. Res je, da druge dneve skoro niso mogli, ker so morali skrbeti tudi za svoj vsakdanji kruh. Da bi si delavce najeli, pa jim tudi ni bilo mogoče, toda dati bi morali tudi Bogu, kar je božjega. Če se potem Bog iz tistih hiš odmakne, je treba, da se mu spet pot v hišo odpre...

Ni ne prazna stvar žegen, kakor tudi hudič ni samo izmišljen strah, temveč živa resnica.

In ne bi nikomur želel, da spozna tako od blizu te stvari kot se je dogodilo prav pred kratkim v neki družini...

In kaj pa tisti žegen ruskega popa?

Žegni niso ne proti plevlu ne proti moči ne suši. Če bi bilo to, bi ve-

Cerkveni vestnik

16. jan. maša na Paternalu za rajnega Prezelj Toneta.

Molitev na Paternalu.

23. jan. maša in molitve na Avellanedi.

17. jan. je sv. Anton Pušcavnik, živ dokaz, kako se prava sreča in mir najde ravno v odpovedi temu, po čemer večina ljudi hrepené. Vse mu se je odrekal, zapustil je zabave in udobnosti in šel med divje zverine živeti. Pa je bil srečen, ker je Boga našel.

21. jan. je sv. Neža, zgodaj vtrgana cvetka. Prelep zgled nedolžnosti.

Na Saavedri bo sv. maša prvo nedeljo v februarju ob 10. uri in pol.

Hladnik Janez.

ren kristjan kar lepo za plot legel in čakal na sad! Kje bi pa ostala božja beseda, ki veli: "V potu svoje ga obraza poš jedel svoj kruh"...

No, ja. Hudiču se nič kaj ne dopade, če ga kakole opravljamo, in zato bo najbrže komu dal v glavo da bo protestiral proti temu, kar sem napisal. Res je pa le. In je le preveč res, da se mnogi kristjani in tudi Slovenci premalokrat z žegnano vodo pokrižajo, in zato so tako daleč od Boga zašli.

Pa je to jako narobe.

Jako prav pa bo, če si vsaka gospodinja v bližnji cerkvi prosi žegnane vode in nikdar ne pusti, da bi bili brez nje. Le verjemite, da ni to vraža.

Hladnik Janez.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINI

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijal. listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 72

— Poklekните! — zakliče stari z zamolkim glasom. — Pred vami stoji vaš car — in jaz, jaz bom prvi pokleknil pred teboj, ki si vstal iz kraljestva mrtvih. — Car Peter III. pozdravljam te v imenu naše ruske cerkve!

— Stoletni stari poklekne pred lažnim carjem, toda Pugačev se naglo skloni, ga dvigne in objame.

— Metropolit! Hvala, tisočkrat ti hvala! — zašepeče Pugačev. — Z menoj boš tudi ti zadovoljen! —

Toda starček mu odvrne s tihim in pobitim glasom:

— To je bila prva laž v celem mojem življenju! — Sedaj vem, da so mi dnevi šteti! —

— Sedaj pa v katedralo! — zakliče Pugačev, čigar obraz se je zopet pomladil in pordečil. — Ljubi, daj mi svojo roko! Danes je dan sreče, danes boš postala moja žena!

— Tvoje gladko, belo čelo bom okronal z rusko carsko krono, narod pa naj vidi, kako njegov car misli. — Nihče ni prenizek, vsakdo se bo smel približati mojemu prestolu! — Čednostno in preprosto kokičnjo jemljem za ženo, ki bo zavzela ono mesto, kjer se sedaj nahaja Katarina. — Pridi, lepa Livija, — pridi, lepa moja setpska roža, slišiš-li zvonjenje, slišiš-li glazbo? — Narod naj vidi svojo lepo carico. —

Pugačev popelje lepo Livijo s seboj, ostali pa se podajo za njim. Zaduji je zapustil dvorano stari ko-

zak Čika. Obrve so mu bile namršene in ko je polagoma stopal preko praga, reče zamolklo:

— Če je metropolit lagal — toda ne, on je svet človek, on ve — mogoče je Pugačev cerkvi marsikaj obljubil, ker pravijo, da se da jo duhovniki vedno pridobiti, ako se stori cerkvi kaka usluga; — kdo mi more pokazati resnico, — resnico! — Je-li goljuf? — Mar ni pravi car? — Bo se-li danes moja hčerka poročila z zločincem, ali carjem? — Moj Bog, — moj Bog, odkrij mi resnico! —

Ko je Čika stopil na ulico, se je povorka že razvijala.

Vsaka čast mu je bila tako zoprna, da ni niti hotel, da ga narod pozdravlja kot carjevega tasta. Bil je zadovoljen, da je smel sam iti.

Premišljeva je stopal mimo prekrasnih palač, ko naenkrat zasliši poleg sebe neki glas, ki je vzdihoval:

— Gospod, dragi dobri gospod! Bodite usmiljeni in popeljite me v katedralo! —

Presenečeni Čika postoji in pogleda neko malo starko, ki je bila oblečena v siromašne cunjje. Poznalo se je, da trpi starka pomanjkanje in da živi od onih drobtin, ki padajo z bogatinovih miz.

Čika vzame naglo iz žepa zlatnik in ga ponudi starki.

— Evo vam, mamica! — reče Čika, — danes je carjeva poroka, — privoščite si kaj boljšega.

Čika hoče naprej, toda starka ga zadrži.

— Dragi, dobri gospod, — reče starka z drhtečim glasom, — vi imate dobro srce. Toda meni ni na

tem ležeče, da prosjačim; izpolnite mi pa mojo prošnjo in me odvedite v katedralo! —

— Starka, za to nimam časa, — odvrne Čika. — Moram biti pri poroki. Mar ne slišiš, trobente javljajo, da je mladi par prispel v cerkev!

— Poiščite si koga drugega, če že v vaših letih ne morete premagati svoje radovednosti in če si hočete na vsak način svečanost ogledati!

Čika gre dalje, toda starka je vztrajno šepetal ob njegovi strani.

— Dragi gospod, dovolite mi vsaj, da grem z vami! —

— Pojdite! — zamrmra Čika ježno. Četudi bi se je bil rad odkrižal, ji vendar ni mogel zabrusiti kako okrutnejšo besedo. — Toda mamica, mar ne bi bilo boljše, če bi ostali doma pri topli peči, kakor pa da se rinete v katedralo, kjer je na tisoče ljudi? —

— Kaj, da jaz ne bi bila navzoča pri carjevi poroki? — Mar da ga ne vidim, njega, ki sem ga nekoč dojila? —

Čika jo presenečeno pogleda.

— Kaj tu brbrate? — vzklikne on. — Resnično ne izgledate, kakor da ste bili v stikih s carsko družino! —

— Gospod, zaklinjam se vam, — zakliče starka, — da sem dojila carja Petra. Resnično sem bila njegova dojilja! —

Čika postoji.

Buljil je v starko, kakor da je naenkrat odkril nekaj čudnega, nenaravnega. Njegov pogled je bil plah in poln spoštovanja.

— Mar je mogoče? — zamrmra tiho. — Mar je Bog res uslišal mo-

jo molitev? Mar mi je poslal to starko, da vrne moji duši mir in pokoj? —

Nato pa se obrne k starki in reče:

— Vi ste bili torej resnično dojilja carja Petra? —

— Gospod Bog mi je priča, da ne lažem! —

— Kdaj ste ga zadnjikrat videli? — Dokler je on še živel, se mi je dobro godilo. Vsako leto sem morala priti na dan njegovega godu v avdienco, da mu čestitam. Vedno mi je poklonil vrečico zlata. Vsakokrat mi je rekel:

— Tu imate, mamica! Moram skrbeti za vaše stare dni, ko ste vi skrbeli za moje prve! —

— Ah, lahko bi si bila prihranila od tega denarja celo premoženje, — toda sama sem imela sedem otrok. Sedaj pa, ko sem postala stara, se nihče ne briga zame. Sedaj sem jim sama nadležno breme, pa se moram sama pretolči skozi življenje.

— Kdaj ste govorili zadnjikrat s carjem? —

— Bilo je to onega leta, ko ga je prokleto Katarina vrgla s prestola in ga hotela umoriti, kar pa je Bog preprečil.

— Vidite, to je čudno! — Car se je povrnil! Mislili smo, da je mrtav, sedaj pa je zopet tukaj. — Ljudje pripovedujejo, da se je pomladil! — Da božja pota so res nerazumljiva! —

— Poslušajte, starka, — ji reče Čika. — Bi-li še danes lahko spoznali carja, če ga vidite iz bližine? — Čudno je vaše vprašanje — se nasmeje brezobza starka. — Kako ga ne bi spoznala, ko sem ga pa kot otroka nosila na svojih rokah, po-

tem pa sem vsako leto z njim govorila!

— Spoznala bi ga med stotisoči ljudi! —

— Dobro, — vzklikne Čika. — Pojdite z menoj. Dobili boste dobro mesto. Videli ga boste popolnoma od blizu, pa mi boste potem povedali, če se je spremenil, če sta mu skrb in trpljenje skazila obraz. —

Toda morate mi reči golo resnico! — Zato pa vam obljubljam, da vas bom pri gostiji odvedel k carju in on vam bo dal toliko zlata, kolikor ga boste mogli odnesti!

— Mar morete v v resnici to storiti? — ga vpraša starka in ga neverjetno pogleda. — Gospod, ne bode hudi, toda vi ne izgledate kot odličen človek.

— Nisem niti najmanje odličen. — odvrne Čika odločno. — Kozak sem in kozak želim ostati. — Toda zato sem vendar dober carjev prijatelj in car me bo uslišal, če ga bom za kaj poprosil. —

Čika prime starko za roko in jo odvede s seboj.

— Toda povejte mi, — jo vpraša med potjo — ali ni Katarina ničesar storila za vas? —

— Nisem ji smela priti pred oči! — odvrne starka. — Katarina je preganjala vse carjeve prijatelje. Ubijala jih je, ali pa pometala v ječo! — Kaj bi šele storila z menoj, ki sem carja dojila? — Ne, razen tega pa sem bila preponosna, da bi se obrnila na morilko mojega ljubljencea. Raje sem trpela pomanjkanje in lakoto! —

— Vi ste poštena žena. — reklji mi boste resnico, — vzklikne Čika. — Evo, prispela sva do katedrale!

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOV EGA LISTA"

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

VEDNO MANJŠI SVET

Dolga stoletja so bila najhitrejša transportna sredstva človeka ježna in vprežna živina, posebno konji. To je veljalo za potovanje po suhem. Pomorsko transportacijo pa so opravljale jadrance, katerih hitrost je bila odvisna od vetrov. Železnice so stare komaj nekaj nad sto let in isto velja za pomorske parnike.

Komaj dobrih 75 let je minilo, odkar je bil v Zedinjenih državah ustanovljen takozvani Pony Express, ki je oskrboval takrat najhitrejšo pošto zvezo med mestom St. Joseph v državi Missouri in mestom Sacramento v Californiji. Od mesta St. Joseph zapadno ni bilo nikake železnice niti prave ceste. Po razdrpanih kolovozih so vozili težki pokriti vozovi. Pot od države Missouri do Californije je trajala tri tedne. Pony Express je bila veriga jezdecov in ježnih konj, ki so imeli na vsej črti po deset milj oddaljene postaje, kjer so jezdec menjali konje. Povprečno so ti jezdec v diru prejezdili 30 do 40 milj na dan in so za to pot dvakrat premenjali konje.

Iz St. Josepha do Sacramenta je potrebovala ta ježna pošta deset dni; v nekem posebnem slučaju je dosegla rekordno hitrost sedmih dni. Ti jezdec so bili izpostavljeni vsakovrstnim vremenskim neprilikam, pa tudi napadom Indijancev in belih banditov. Razume se, da je bila poš-

tnina visoka. Pristojbina za en učen težko pismo je znašala pet dolarjev. Ko je bil iznajden brzojav in so bile njegove žice potegnjene preko kontinenta, je seveda Pony Express prenehal. Kmalu potem je tudi železnica zvezala Atlantik s Pacifikom.

Mreža železnic se je vedno bolj širila, gradile so se ceste in pred dobrimi tremi desetletji so se pojavili na teh cestah avtomobili. Sledili so aeroplani, ki so razdalje med posameznimi kraji še bolj zmanjšali. Veliki parniki preplujejo danes Atlantik v petih dneh ali prej. Zračne ladje in aeroplani opravijo to še mnogo hitreje. Brzi vlaki nas potegnajo od obrežja Atlantika do Pacifika v dobrih treh dneh. Letalec, ki je zajtrkoval v Seattlu ob Pacifiku, lahko že večerja v New Yorku ob Atlantiku.

Brzojav in radio prenese naša poročila v kratkih minutah v daljne dežele. Pismo do dveh učen težje je možno poslati v katerikoli kraj Zedinjenih držav za pristojbino treh centov; in vsaj v štirih dneh prero-ma kontinent od vzhoda do zahoda. Za dvojno pristojbino, to je za šest centov moremo poslati pismo potom zračne pošte; taka pošiljka potrebuje od Atlantika do Pacifika približno dva dni.

Nedavno je neki reporter Scripps-Howard sindikata obkrožil svet v malo več kot 18 dneh. Posluževal se je samo zračne transportacije in samo regularnih zračnih zvez. V zraku ali na poletu je bil samo 8 dni in 11 ur, drugo je odpadlo na čakanje zvez in slične potniške opravke. Tako pot okrog sveta in v označenem času lahko dandanes opravi vsak, če ga veseli in seveda, če ima čas in denar; polet namreč stane okrog pet tisoč dolarjev.

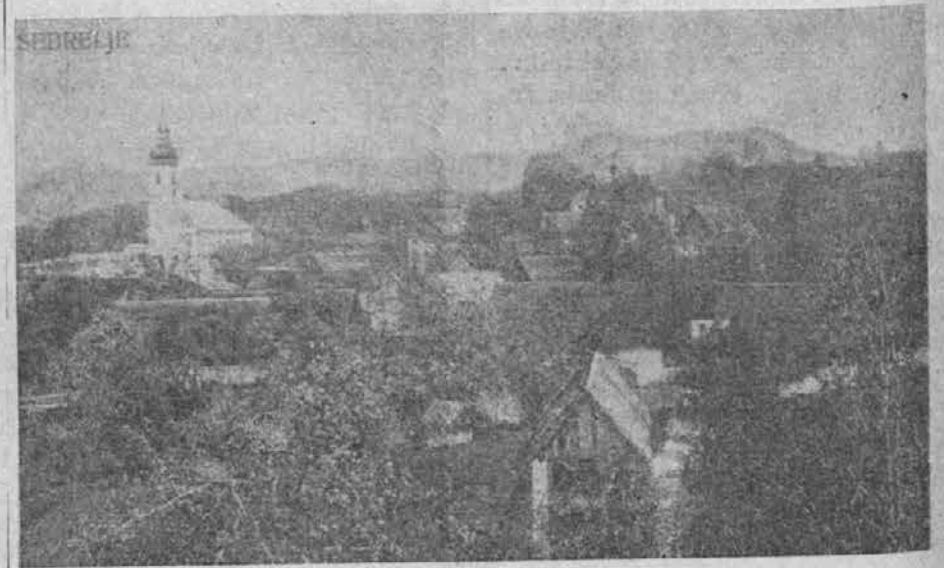
Iz navedenega vidimo, da svet postaja z vsakim dnem manjši in da smo si takorekoč sosede z najbolj oddaljenimi narodi. Zato bi bil čas, da bi narodi začeli gojiti med seboj

IZ PREKMURJA

V Prekmurju so zadnje dni prihajale skupine po več sto ljudi. Bili so to sezonski delavci, ki so se vračali iz Nemčije in Francije, kjer so bili od pomladi zaposleni kot kmetijski delavci. Letos jih je bilo iz Prekmurja okrog 500, ki so imeli zaslužek na francoskih in nemških posestvih. Prejšnja leta je bilo to število dosti večje. Včasih se je mudilo na sezonskem delu do 10.000 prekmurskih fantov in deklet in so ostajali doma čez poletje samo starei in otroci. Takrat so bili tudi dobri časi. Ljudje so se vračali v pozni jeseni z lepimi prihranki, ki so znašali po 10.000 in več dinarjev. Letos pa so se vračali Prekmurci nezadovoljni. V Nemčiji in Franciji je bil zaslužek slab. V Nemčiji bi še šlo, če ne bi bila marka tako poceni pri nas in če ne bi bila Nemčija ovirala pošiljanja denarja v domovino. — Vsak delavec je lahko poslal mesečno domov 10 mark, s seboj pa je tudi lahko vzel samo 50 mark v gotovini, ves ostali zaslužek pa je moral pustiti v Nemčiji in si nakupiti zanj obleke in drugih potrebščin, ki bi jih prav lahko pogrešil ali pa jih

je in se prenehali gledati kot tujci in bolj sosedске in prijateljske odnosa-sovražniki.

KROJAČNICA
"GORICA"
Hočete biti dobro in elegantno oblečeni.
Pridite v krojačnico "Gorica", kjer boste vedno dobro postreženi.
FRANC LEBAN
UL. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

kupil dosti ceneje doma. Mnogi se vračajo v lepih novih oblekah, ki jim doma ne bodo za rabo. Dosti je tudi takih, ki so svoj zaslužek porabili na ta način, da so si dali popraviti zobovje.

Prehrana je bila po večini slaba. Dobivali so krompir brez mesa in druge prikuhe. Dvakrat na teden so dobili hlebec kruha, kar je bilo premalo. Zato so si morali kruh kupovati. Stal pa je kg kruha 50 pfenigov, kar pomeni, da je kruh v Nemčiji za enkrat dražji kakor pri nas. Tudi so si morali kupovati drugo hrano, ker ne bi pri hudem delu vzdržali ob hrani, katero so dobivali.

Delavcem v Franciji se je glede prehrane bolje godilo. Pritožujejo pa se zaradi zaslužka. Ves zasluženi denar so sicer smeli vzeti s seboj, toda frank ima danes zelo nizko vrednost.

Velika zima je pritisnila v raznih državah Evrope; ponekod že sedemdeset in več let ne pomnijo take — Sneg in mraz imajo na primer tudi na francoski Rivieri in v Dalmaciji kjer se je ponekod celo na morju naredil led, kakor javljajo listi.

ZA KRATEK ČAS

Občudovanje

—Kadar gledam vaše slike, strminim in se čudim.
—Čudite se, kako to delam, kajne?

—Ah kaj še, zakaj to delate?

Strelna udarila

Ona: "Ali že veš, v hrast, pod katerim sva se zaročila, je udarila strelna?"

On: "Oh, zakaj ni že prej!"

Ni več stara baba

Žena: "Sedaj, ko sem se dala ostriči, ne bo mogel nihče reči, da sem stara baba". — Mož: "Seveda ne: zdaj si kakor star dedec!"

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLAROEI 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

— He, kozaki, napravite mi prostor! —

Čim je stari Čika ukazal kozakom te besede, kozaki na straži spoštljivo pozdravijo in trenutek pozneje se množica umakne in napravi prostora.

— To je oče lepe Livije, — je šepetala množica. — To je hrabri Čika! —

— Živel Čika, živel kozak! — zakliče naenkrat neki kozak in tisoč glasov vzklikne za njim.

Molče odzdravi Čika na vse strani. Toda starka je hotela sedaj oditi od njega.

— Kaj gospod — vzklikne začuden. — Mar ste vi oče lepe kozakinje Livije, s katero se bo danes oženil moj Peter, — mili Bog še vedno ga nazivam svojega Petra, kakor takrat, ko sem ga nosila še na rokah! — Da, jaz sem njen oče.

— Toda zato sem kljub temu navadni kozak. Nisem niti najmanjše boljši kakor drugi. — Toda mir! V cerkvi sva! Mladi par stoji že pred oltarjem! —

Čika odvede starko k nekemu steburnu v bližini oltarja.

— Tukaj stoji! — zašepeta kozak starki. — Dobro pogled, po poroki pa mi povej, če se je car Pater III. kaj spremenil! —

To rekši, se napoti Čika k svoji hčerki, ki ga je že nestrpno pričakovala.

Orgle zadonijo, svečana glazba in petje napolnita veliko ladjo katedrale.

Pogledi navzočih so počivali na Liviji.

— Prekrasna je! — je šepetala

množica. — Zares, ta zasluži, da postane carica! —

— Haha, lepa Katarina bo kmalu popolnoma pozabljena! — Petrograjčani bodo navdušeni za Livijo! Orgle utihnejo. — Metropolit spregovori. Njegov govor je bil kratek in lep.

Povdarjal je, da Bog tistega, ki vanj veruje, nikdar ne pozabi. Božja pota so nerazumljiva. Mi pa ljudje, — je rekel metropolit, se moramo udati v voljo božjo. —

Metropolit se obrne k Liviji. Opozoril jo je na sijaj in razkošje, ki jo bo sedaj obdajalo. Ne daj se zaslepiti sijaju! Ti si roža stepe, de te moje, — reče metropolit, — ohrani spomin na ta cvet, ki razširja svoj vonj po stepi!

— Cvetka v stepi ne pozna razlike med bogatašem in siromakom. Njen vonj se ne izpreminja. V bogataševi gumbnici diši prav tako, kakor za siromakovim klobukom. — Stepska cvetka, sedaj si postala carska cvetka! Cveti in razširja svoj vonj v vrtu Rusije!

— Poklekajte, deva moja, Bog naj vas blagoslovi! —

Pugačev in Livija sta pokleknila, metropolit pa ju je blagoslovil. — Tedaj se naenkrat opoteče, in starec omahne pred oltarjem na tla.

— Metropolit umira! — zavpije Livija. — Na pomoč! — Rešite ga — zdravniki! —

Navzoči zdravniki so splošno priljubljenega metropolita takoj obkolili, toda ugotovili so samo, da je moskovski metropolit mrtev. — Umrl je radi srčne kapi.

— Slabo znamenje! — Te besede so krožile od ust do ust. — Gorje

nam! Metropolit je umrl, ko je blagoslovil! —

— Poroka je končana! — zakliče Pugačev. — Spregovoril je zadnji amen! — Odnese truplo in ga položi na mrtvaški oder s carskim sijajem! — Kronanje bo pa izvršil novi metropolit, ki mi ga bo Bog nocoj v sanjah priporočil. Pojutrišnjem bo pa moja prva carska skrb, da bomo častitljivega stareca na čim slovesnejši način pokopali!

— Ravno v pravem trenutku je umrl, namišljeni car! — mu zašepče neki glas. Pugačev je strašno prebledel in se ozrl, opazil je, da je Peter Voroncov izginil med množico.

Pugačev ponudi Liviji roko. Livija je bila napolnoma radi strahu in žalosti, radi nepričakovane smrti starega metropolita, Pugačev jo odpelje od oltarja in gre z njo proti izhodu.

Sijajno spremstvo se jima pridruži.

Množica pred katedralo še ni zvedela žalostnega dogodka, ki se je zgodil v cerkvi. Navdušeno je pozdravljala mladi par.

Pugačev in Livija sta se vsedla v lepo pozlačeno kočijo, pred katero je bilo vpreženih osem iskrivh vrancev. Druge kočije pa so zasedli povabljeni.

Sijajna povorka se je pomikala proti Kremlju, kjer se bo vršila gostija.

Duhovščina se je medtem zbrala okrog trupla mrtvega metropolita. — Svojega mrtvega poglavarja so dvignili in ga položili na oder.

Duhovniki so poklekili poleg mrtvega metropolita. — Vso noč bodo

pri njem molili.

Proti glavnemu izhodu katedrale je krevsala stara ženica. — Zamisljeno je povsila glavo.

Tedaj skoči izza nekega stebra stari kozak Čika in se postavi pred starko. Na glasu se mu je poznalo strašno razburjenje, ko je zaklical: — Torej, starka, kaj si videla? —

— Videla sem ga — odvrne resno starka in napravi pri tem zelo žalosten obraz.

— Kako se ti torej dopade car, ki je vstal od mrtvih? Ali se je kaj spremenil? —

— Strašno se je izpremenil, — odvrne starka. — Tako se je izpremenil, da ga sploh nisem spoznala, — povedala ti bom nekaj: ti-le stebri se naj podro name, kupola te katedrale naj me pokoplje pod seboj, če je bil ta človek car Peter III!

Čika se opoteče, kakor da bi vanj treščilo. Potem pa se je porogljivo zasmejala, da je odmevalo iz vseh kotov cerkve.

— Lažeš starka, ta človek je car, in mora biti car Peter III! — Človek, ki je Livijin mož, ki si ga ti kot otroka nosila na svojih rokah in ti je pozneje poklonil vsako leto vrečico zlata, mora vendar biti car Peter.

— Podoben mu je, toda car Peter III. ni! — odvrne mirno starka. — Veš pa to popolnoma gotovo? — Lahko mi verjameš! —

Drhteč je pograbil kozak držaj svojega meča, obraz pa se mu je spačil in oči so se mu zasvetile.

— Ne, ne, to ni on, — je mrmljala starka in kimala s svojo sivo glavo. — Če bi samo malo dvomila,

vem, po čem bi ga morala spoznati!

— Po čem, starka? —

— Poslušaj me, — odvrne starka. — Razdoela ti bom neko tajnost! — Ko je car Peter bil še otrok, sem ga nešteto krat kopala. — Tako sem nekoč zapazila madež, ki ga je imel na svojih prsih, ki ga je imel na telesu. — To je majhna, rdeča zvezda, ki jo je imel na svojih prsih, komaj tako velika, kakor noht na prstu. — Dvorni zdravnik se je še šalil in rekel, da se ta otrok ne bo nikdar zgubil in ga ne bo mogel nihče zamenjati, ker nosi to znamenje na prsih.

— Če bi ga mogla enkrat z golimi prsi videti, bi ti takoj z največjo gotovostjo potrdila mojo domnevo.

— Toda zakaj to blebetam? —

— Kako je mogoče, da je človek tako naiven, da misli, da bodo ljudje tako neumni in mu verjeli? Svet je zares pokvarjen, toda tako neumen in tako slab pa vseeno ni! —

Starka je nekaj časa razmišljala, potem pa reče odločno: —

— Ne, — ne bom prišla, — to ni car Peter! Od tega človeka pa ne zahtevam ničesar! —

Čika potegne iz žepa svojo denarnico in strese njeno celo vsebino v starkin predpasnik.

— Tu imaš, starka! — reče Čika. — To je nagrada za tvojo uslugo! — Zbogom! Kaj ne, starka, da je res, kar si mi povedala? —

— Res je! — odvrne starka. — On ni sar Peter! Svoji hčerki reci, naj mu ponoči pogleda na prsi. — Če ima zvezdico na prsih, potem je pravi car, če je pa nima, je goljuf!

(Nadaljevanje).